

SKRIVPROCESSEN

kring

Djävulen i Bagarmossen

ur ett strukturellt perspektiv

Kandidatuppsats

Författare: Anita Santesson

Kurs: Författarskolan FFSK10 HT12

Handledare: Maria Küchen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Syfte	3
Metod	3
Berättelsen i mitt liv.....	3
Om författarskolan	4
Så här gjorde jag	5
Att gräva där man står.....	5
Ingredienser	6
Bygga story	6
Presentation av storyn.....	6
Vem skriver jag om?.....	7
Namn och genus	7
Scenernas utformning.....	8
Hur gör man med myterna?	8
Litteraturgenomgång.....	8
Kartläggning av min egen process.....	11
MIN EGEN SKRIVPROCESS/HJÄLTERESA.....	12
Reflektion	20
Sammanfattning	20
BILAGOR.....	22
Aristoteles förenklade struktur	22
Hjältens 17 steg	22
Synopsis	26

Mina största misstag	29
Refuseringsbrev	29
Litteratur	31
Utdrag ur boken	32

Syfte

Att analysera min skrivprocess och konstruktionen av narrativa strukturer i min bok, *Djävulen i Bagarmossen*.

Metod

Berättelsen *Djävulen i Bagarmossen* har byggts upp med hjälp av klassisk Aristotelisk dramaturgi och Campbells 17 hjältesteg. Berättelsen utgår från a) myter b) speglingar av myter och c) min tes att myterna är angelägna för att de beskriver våra liv. Skrivprocessen behandlas i ett metaperspektiv. I uppsatsen är det skrivprocessen som analyseras utifrån de narrativa strukturer som använts för att bygga min berättelse.

Berättelsen i mitt liv.

Jag har vuxit upp i en familj där berättelserna, böckerna och naturen präglat vår vardag. Min pappa berättade mig genom sina favoritböcker redan då jag var en liten tulta. I sällskap med *Röde Orm*, *En herrgårdssägen* eller *Kalevala* kunde jag gå (eller åka skidor) hur långt som helst.

Då jag var fem var jag med om en olycka som närapå kostade mig livet. Med tredje gradens brännskador och ytterst lite hopp om överlevnad låg jag på Karolinska Sjukhuset och . När man utsätts för en fysisk skada så omfattande som den jag mötte är det inte ovanligt att man går ut ur sin kropp. För att få mig tillbaka till livet satt min far vid min sjukhussäng varje dag. Han visade filmprojektioner på väggen från mina första år och berättade mig tillbaka till mitt liv.

Dessa händelser har präglat mig och berättelserna har följt mig vidare i min egen barnuppfostran. Vi människor har ju en tendens att upprepa vad vi själva varit med om men mitt berättande blev lite annorlunda. Jag sysslade med tolkningar av gamla historier. Oändliga är de berättelser som gjorts om för mina tre barn. I snabbkonstruerandet av sagor har jag ofta hållit mig till en mall. Barn gillar mallar. Det ska vara *tre* bockar Bruse inte fyra. Det måste finnas en *konflikt* för att spänningen ska hålla lyssnaren intresserad och det måste finnas planteringar och hooks för att vi ska fastna och följa med i handlingen.

1987 började jag arbeta med film och har därefter sysslat mycket med berättarstruktur och dramaturgi. Jag är också gymnasielärare i svenska och religion och även där har berättelserna återkommit som ett av mina främsta verktyg. Om inget annat hjälper kan man få en klass av

övermogna och hormonstinna tonåringar att sitta med stora ögon och följa ordens dans genom klassrummet.

Då jag började undervisa i manus på MediaGymnasiet dammade jag av mina gamla favoriter Aristoteles och Campbell och gjorde förenklade strukturer med den fasta övertygelsen att alla kan berätta en historia om de har något att hålla sig i. Detta är alls inget unikt utan används av många manusförfattare världen över. Det är dessa metoder som hjälpt mig i mitt skrivande, men det är också med dessa metoder jag analyserat min skrivprocess.

Om författarskolan

För snart två år sedan började jag på författarskolan och hade då redan skrivit en version av *Djävulen i Bagarmossen* som jag lämnat till ett förlag.

På skolan kastades vi in i ett hav av uppgifter som gjort mig mer medveten om hur jag skriver. Detta har särskilt handlat om förhållningssätt och perspektiv. När det gäller min utveckling av metaforer och symbolspråk gjorde vi en övning där naturen skulle spegla händelseförloppet. Jag har använt vissa av de tankar som då föddes hos mig i bearbetningen av min text. En annan övning gick ut på att försöka återspegla Flauberts sätt att beskriva Madame Bovary. Det var utmanande och särskilt intressant blev det då dikotomin mellan författarnas avsikter och övningarna uppenbarade sig på responsen. Vi har konstant skrivit och bytt texter med varandra. Ofta vet jag inte som skribent vad som kommer att fungera av det jag gör. Men i mötet med responsgrupperna har den nöten blivit något lättare att knäcka.

Ganska snabbt insåg jag dock att dramatisk struktur, synopsis, karaktärsfördjupning och treatments inte varit i fokus på utbildningen. Enbart en lärare har talat om dramaturgi och det är Jan Sigurd, men så har han ju också en tv-bakgrund. Våra andra lärare har ofta talat om att ha en fri form och låta historien komma till en. Övningarna har mer gått ut på att träna det jag kallar språkmuskulerna än att inrikta sig på narrativet. Detta för mina tankar till den trend som länge fanns i språkundervisningen. Man trodde att om man trodde att elever skulle hämmas i sitt skrivande om man rättade dem. Men skrivforskningen har visat att lusten att skapa avtar om skrivförmågan inte utvecklas.¹ För mig är skrivförmågan inte bara språklig.

Personligen har jag haft glädje av mina strukturer. De hjälper mig att komma framåt. Den del av skrivandet som handlar om själva *konstruktionen* det vill säga hur man kan använda strukturalistiska teorier i narrativet, har knappt förekommit som kursmoment.

---

¹ Strömquist. *Skrivprocessen*. s.93

Kanske har jag fel, kanske är det ett falsarium att strukturen ska bära mig fram. Om detta får framtiden berätta.

Författarskolan har dock lärt mig mängder av nya saker när det gäller språkflödet och jag har tränat upp textförmågan. Jag kan se en stark utveckling av mitt eget skrivande och jag tror att många övningar vi gjort har hjälpt till med detta. Maria Küchen har varit min stöttande handledare och hennes stenhårda språköga samt näsa för detaljer har hjälpt mig att strama upp min ibland alltför galet spretiga text till vad jag hoppas har betydligt större kvaliteter.

Struktur eller inte. Jag har arbetat med den, jag har hållit mig fast i den och jag har prövat min skrivprocess genom den

Så här gjorde jag

Min man tror att människan är god. Jag tror att människan är någon som måste skärpa sig. Frågan om människans natur återkommer i våra liv. Inte minst varje gång något hemskt händer i omvärlden

Jag tror att vi är födda med förmågan att välja och att det är en gåva. Därför ville jag skriva något på premissen. *Att välja är att vara människa.*

Våren 2007 började jag på en kurs i **kriminalroman och thriller** för Sören Bondeson på Skrivarakademin. Sören hjälpte mig snabbt att hitta min egen röst och jag började skriva otäcka små noveller.

För fem år sedan var jag på stumfilmfestival på Glimminge hus och såg Dr Faust med Gösta Ekman den äldre. Fylld av entusiasm gick jag hem och läste om Goethes bok. I huvudet började tankarna snurra kring att göra min egen version.

Att gräva där man står

Sören Bondeson (liksom Steven King²) säger att man ska gräva där man står, så jag satte mig ner med papper och penna och gjorde en lista. Den såg ut så här:

Skola
Ungdomar
Kulturkompetens
Myter
Universum
Ensamstående mamma
Bagarmossen

Även om jag idag är gift har jag varit ensamstående i många år. Jag bor i Bagis och har bott i gettodelen på Byälsvägen.

---

² King. *Att skriva*. s. 142

Ingredienser

Det var viktigt för mig att få med vissa ingredienser som gör mig upprörd från skolvärlden. Om och om igen sviker vuxenvärlden våra ungdomar. Särskilt utsatta är de ungdomar som är nästan vuxna.

I egenskap av romantiker ville jag också ha med lite magi. För mig är cirkus magiskt. Mina föräldrar var elitgymnaster som unga och jobbade på en cirkus. Självt reste jag en sommar med cirkus Victoria.

Utöver detta är jag mytnörd. Religion är ett av mina huvudämnen och jag älskar naturmyter. De går också hem hos ungdomar. Men hur får man in myter på ett naturligt sätt i en historia? I en av mina favoritfilmer Cabaret föregås varje episod av filmen av ett musikaliskt nummer. Symboliskt visar detta nummer vad som kommer att ske i nästa sekvens av filmen. Jag ville göra samma sak, fast med myter.

Bygga story

Inför kursstarten hade Sören begärt ett synopsis och på klassiskt maner satte jag mig och började bygga en historia. Eftersom jag undervisar i manus så låg det nära till hands att använda de strukturer jag brukar applicera på mina elever. (Mer om dem kan du läsa i bilagorna eller i fördjupad version på min blogg hjaltensresa.blogg.se Namn: hero, Passerord: herohero.)

Grunden såg ut så här.

Ylva

I Bagarmossen

Vill göra något åt det onda i världen

Men djävulen blir hennes granne och får henne att använda galna metoder

Ylva Svensson är en medelålders gymnasielärare som vill göra något åt ondskan i världen.

Djävulen blir hennes nya granne. Då en främmande man utsatt Ylvas dotter för ett allvarligt övergrepp bestämmer sig Ylva för att rensa i träsket. Hon tar emot den hjälp hon kan få.

Presentation av storyn

En modern Fausthistoria som utspelar sig i Bagarmossen. Den onda och den goda kraften slår vad om människans natur. Ylva Svensson överviktig akrobatiklärarinna blir offer för vadet. Den onda flyttar in som granne till Ylva och bjuder henne på livsfarlig whiskey. Den

goda bosätter sig i den haitiska städerskan Totos kropp. Ylvas karaktär genomgår en märklig förvandling. Plötsligt får hon kraft att agera mot allt hemskt i världen. Frågor om vad som egentligen är gott och ont ställs på sin spets. Mitt mellan dessa krafter står den kurdiska sjuksköterskan Bahar – med båda fötterna på jorden.

Med post-it lappar i olika färger satte jag mig på golvet och började bygga min berättelse. Utifrån början- mitten- slutet och de scener jag hade. Lapparna var rosa för Ylva, blå för Bahar och gröna för Toto. Energin i scenen märkte jag ut med färgpennor och symboler hjärta för kärlek, blixtn för spänning etc. Utifrån lapparna skrev jag ett synopsis som finns bland bilagorna.

Vem skriver jag om?

Jag har vissa yttre likheter med Ylva. Hon är dock inte jag, fast alla som läser boken tror det. Men jag har hämtat massor av inspiration från verkligheten. Till exempel är alla situationer på skolan direkt plagiat av verkliga händelser.

En otäck sak som inträffade på vägen var att vissa saker som jag hittat på kom att bli alltför lika verkliga händelser hos mina rollkaraktärers förebilder. Detta ledde till att jag fick ändra stora delar av storyn. Den blev helt enkelt för verklighetstrogen och magisk.

I mitt treatment blir Ylvas dotter våldtagen och det leder till den första vändpunkten. Men jag klarade inte av att skriva historien på det sättet, istället har jag gjort en öppen tolkning. I början var det också så att Ylva tar livet av sig då hon inser vilket elände hon har ställt till med. Ju närmare jag kom slutet desto svårare blev det att ha ihjäl min hjältinna. Därför löste jag det på amerikanskt vis med lyckligt slut.

Namn och genus

Mina karaktärer har fått sina namn efter sina förmågor. Ylva är en vargkvinna. Hon kan slåss och kämpa men är också alfahona i sin flock. Svensson heter hon för att hon är en helt vanlig tjej. Dina har fått sitt namn efter den flicka i bibeln som blev våldtagen och styckad. Noa efter en av de första bibliska feministerna. Bahar är en vårvind, vacker, nervig och skör. Toto heter egentligen Clotilde.

Ond och God var från början feminina. Jag kallade dem hen efter första versionen. Nu är jag osäker om jag ska ha kvar det eftersom det gått trend i saken.

Scenernas utformning

Jag har valt att skriva ur ett allomfattande/allvetande perspektiv för att kunna hoppa in och ut ur huvudet på mina karaktärer. Ylva är ju också föremål för en vadslagning som sker någonstans i universum. Det är som att Ond och God ser vad som sker.

Varje scen inleddes från början med ett perspektiv från något av de fenomen som finns i världsrymden. Jag älskar det faktum att vi människor är så små men delar av en större helhet. Eftersom många himlakroppar fått namn efter myter var det lätt att låta dessa världar gå ihop. Privat njuter jag av att studera astronomi på amatörnivå men jag har för säkerhetsskull dubbelkollat mina scener med en släkting som är riktigt hemma på kosmologi.

Dofter och färger är viktiga för mig, de finns med i varenda scen

Hur gör man med myterna?

Jag har tagit myter som finns nedskrivna i olika versioner och återberättat dem på mitt sätt. Kagsacksin handlar egentligen om Kagsacksuck så där har jag tagit mig friheten att byta kön på huvudpersonen. Eftersom vissa läsare inte gillade myterna insåg jag att historien gick att bygga isär ungefär som ett lego och kom då på att man kan göra valbara delar. Julio Cortazar har inspirerat mig mycket genom sin bok Hoppa Hage. Där inleds det hela med följande ord ”På sitt sätt är den här boken många böcker. Läsaren inbjuds att *välja ...*”³ Därefter kommer en anvisning, en slags spelplan genom läsningen.

Jag snodde alltså konceptet med valbar läsning men har erbjudit läsaren att helt sonika hoppa över vissa delar av texten.

Litteraturgenomgång

Jag har läst det mesta jag kommit över i ämnet under de senaste åren. I mitt fall har det därför blivit en urvalslista. Stephen King, var en inspirationskälla. Han skriver som han lär och arbetar med den för mig tilltalande metoden att göra ett utkast. Det vill säga att veta vart man ska. En kuriositet är att jag möblerade om för att sitta vid ett fönster och kunna se ut då jag läst hans bok. Han menar att livet är det viktiga – inte konsten⁴. Men jag fick möblera tillbaka. Jag skriver helt enkelt bäst då det inte går barn och bönder förbi som jag måste vinka till.

Jag har nosat en del på litteratur om själva skapandet eftersom mitt primära problem har varit att *prioritera skrivandet* och inte starta upp en massa annat. Om jag bara sitter vid datorn

---

³ Cortazar. 2007. *Hoppa Hage* s.15

⁴ King. *Att skriva*. s. 92.

och stänger av omvärlden så flödar det på. Jag utnyttjar det Elizabeth George kallar för medvetandeström⁵. Men det är störningsmoment som är intressanta för mig. Det vill säga allt det om jag gör i mitt liv i stället för att prioritera skrivandet. Alltså har jag tittat mycket på mina *threshold guardians* eller vägskälsvakter som Campbell kallar dem. Patricia Tudor-Sandahl har skrivit ett kapitel i sin bok *Ordet är ditt* som handlar om allt det man hittar på i stället för att vrida om startnyckeln. Där bearbetar hon allt från dammråttorna som pockar på uppmärksamhet till vikten av en egen vrå att skriva i. Jag gillar hennes handgripliga råd. Hon talar också om själva skrivprocessen och återkommer till begrepp som för mig är centrala nämligen; *stillhet, avskildhet och diciplin*.⁶ Och om jag inte hade strävat efter dessa hade jag aldrig fått ihop någon bok.

Rollo May fick mig att inse att skrivande och skapande är gudomligt och gärna ska vara både svårt och laddat med ångest. Han hänvisar till myten om Prometheus som stal elden (kulturens upphov) från gudarna och gav den till människorna. Som straff åkte Prometheus på att få sin lever uppäten av en gam varje morgon. På natten växte den ut igen. Enligt May är det precis så konstnären fungerar. Ett vrak ena sekunden och fylld av entusiasm nästa.⁷ Deepak Chopra har sagt någonstans att det man är ämnad att göra ska vara enkelt. Solrosor blir fantastiska med hjälp av sol, jord och vatten. Gör man det som är rätt för en finns det flow.

Siv Strömquist har skrivit en bok som hjälpt mig då jag undervisat i svenska. I *Skrivprocessen* går hon igenom de klassiskt retoriska stegen i att skriva som bygger på fem steg som i retoriken kallas *partes*. Hopslagna med den del som på grekiska kallades *emendatio* ligger vi nära det som i *The Cambridge introduction to creative writing* kallas för skrivprocessens sju steg:

- . Förberedelse
- . Planering
- . Inkubation
- . Börja skriva
- . Flöde
- . Tystnad
- . Genomarbetning/avslut

Jag känner igen dessa steg och tycker att de ligger nära hjältens resa vilket är den modell jag tänker använda för att beskriva min egen process.

---

⁵ George. *Skriv på*. S 209

⁶ Tudor-Sandahl. *Ordet är ditt*. s.180

⁷ May. *Modet att skapa*. s.29

Jag har skrivit dagbok sedan jag var 9 år. Mina dagböcker har blivit mitt sätt att begripa omvärlden. Eftersom jag dagligen skriver, rinner det lätt ord från mina fingrar. Men först då jag läste Louis de Salvos bok *Skriv dig ur dina kriser* insåg jag något. Genom att bara redogöra för en händelse skriver man den inte ur kroppen. Om man däremot redogör och sedan skriver *vad man känner* händer något och man lättar på trycket. När jag har försökt komma Ylva – min huvudkaraktär närmare har jag använt mig av De Salvos skrivmetoder. Jag tänkt mig in i Ylva och skrivit hennes dagboksanteckningar – men har också analyserat känslan. Jag hoppas att det har hjälpt mig att komma Ylva närmare.

I Aristoteles skrift *Om Diktkonsten* kan man läsa att vi människor har rotat i vår natur att vilja efterbilda. ”...det som vi betraktar med vämjelse när det uppträder i verkligheten gläder vi oss åt att betrakta på bild...”⁸ han förklarar sedan detta med att om vi känner igen avbildningar så kan vi också räkna ut vad som ska hända och då upplever vi en njutning.

Vi vill alltså kunna känna igen, men detta gäller inte bara till innehållet utan också till formen.

Syd Field, amerikansk manusförfattare och dramaturg har anpassat metoden till amerikansk nutida dramaturgi. Han förklarar så här: ”A screenplay is like a noun - it’s about a *person*, or persons, in a *place* or places, doing his or her or their ‘*thing*’.

Självklart behövs också en konflikt för att det hela ska bli intressant.

Man kan förenkla det så här (och använda mallen både på sig själv, på det man läser och det man vill skriva).

Någon ...

Någonstans ...

(gör, vill) **Något ...**

Men ...

Det finns många strukturalistiska teorier om narrativets element. Vladimir Propp var en av de första som arbetade med komparativa myter och Campbell var mycket influerad av honom⁹ men också av Freud, Jung, Erikson och Otto Rank. ”It is a psychological analysis of the classical myth formula that breaks down the myth into a basic structure. By revealing the structure of the myth Campbell uncovers the vast psychological power of the hero archetype and archetypal ‘Heros Journey’”.¹⁰ Campbell hittar ett mönster i hjälteberättelser och sammanfattar detta i sju ton stadier. Detta beskrivs i *Hero With Thousand Faces*. De olika

---

⁸ Aristoteles. 2005. *Om Diktkonsten* s.28ff

⁹ Puzstai. 2011 *Berättarteknik* s.164

¹⁰ Indick William. Ph. D. 2004. *Psychology for Screenwriters*. s.145

stadier som hjälten går igenom speglar oss själva, det är därför de är universella. Var och ett av dessa steg motsvarar skeenden i människans liv som gör att vi vill identifiera oss med dessa hjältar. När hjälten slåss mot den stora draken är det jag som läsare som slåss med mina egna svårigheter att prioritera skrivandet. När hjälten möter sin älskade är det min kreativitet som speglas och när vägskašsvakten står framför hjälten för att stoppa honom från att ge sig ut på det stora äventyret är det dammråttorna i mitt hem som försöker tvinga mig att dammsuga istället för att skriva den stora romanen.

J.K Rowling gjorde stor succé med sina böcker om Harry Potter. Jag har tidigare gjort en analys över Harry Potter serien och vågar hävda att hon i detalj, både horisontellt (i varje bok) och vertikalt (hela serien) följer Campbells modell. William Indick manusförfattare och professor i psykologi på Dowling College är en i raden som applicerat Campbells stadier på moderna hjältefilmer. Till hjältefilmer hör exempelvis filmer som Braveheart, Star Wars, Avatar. Nästan alla interaktiva webbaserade spel bygger också på denna struktur – vilket kan vara ett av skälen till att så många människor fastnar i spelvärlden. Vi behöver myterna, myterna behöver oss.

Kartläggning av min egen process

Så här såg det ut i mitt liv då jag började med boken.

Någon: *Jag Anita*

Någonstans: *Bagarmossen*

Något (gör eller vill): *göra världen lite bättre genom att hjälpa utsatta ungdomar*

Men (det största hindret): *Det finns ingen hjälp att ge och samhället sviker ungdomarna gång på gång.*

AKT 1. *Början: Jag arbetar som medialärare och producent/filmare. Då många av eleverna mår skit börjar jag i stället arbeta som specialpedagog för att försöka hjälpa mer effektivt. Jag drömmer dessutom om att skriva en bok och börjar på en deckarkurs.*

PP1(vändpunkt 1): *Min man får cancer, en av mina närmaste vänner får en tennisbollstor tumör i halsen. Eleverna på skolan är allt mer utsatta. Skeva system gör att allt från övergrepp, mord och knarkaffärer kan ha sin gilla gång. Då det visar sig att de medel som avsatts för att hjälpa ungdomar inte når fram får jag en dag nog. Jag bestämmer mig för att den bok jag vill skriva handla om ungdomars utsatthet och människors val. Den ska vara den första i en triptyk som visar hur samhället sviker.*

AKT 2. Mitten: *Ska jag slåss mot systemet är det lika bra att slåss stort. Ska jag skriva måste jag göra det i en form så folk vill läsa. Jag kan alltså inte ha för mycket pekpinna för då kommer ingen vilja se. Jag skriver disciplinerat 10 sidor i veckan. När boken är klar tar min lärare med den till sitt förlag och jag börjar på författarskolan i Lund. Jag börjar på del 2 av triptyken, nu under författarskolans ledning. Tyvärr får jag inte studiemedel för jag är för gammal, alltså måste jag till viss del fortsätta arbeta vid sidan av skrivandet.*

PP2 .

Bokförlaget som fått mitt manus låter person efter person läsa och ger mig till slut ett lååååångt refuseringsbrev. De vill att jag ska återkomma om ett halvår med omskriven bok.

Jag skriver om och ger nu boken till min handledare. Omsorgsfullt går hon igenom texten med mig. Jag börjar det oändligt tröga arbetet med att skriva om det hela ännu en gång (version 8) utan att veta om någon kommer att vilja ha boken.

AKT 3. Slutet: *Jag har nu skrivit klart boken och lämnar den till min medbedömare på författarskolan ...*

MIN EGEN SKRIVPROCESS/HJÄLTERESA

Jag utgått från Campbells hjältemall med 17 steg.

För att det ska bli begripligt för läsaren kan man utgå från att det som står i fet stil ingår i de 17 stegen. Det är alltså en slags frågor som jag svarar på.

Hjälten gör alltid en INRE och en YTTRE resa. Därför genomgår alltid hjälten en UTVECKLING. Han är inte hjälte från början.

*Min utveckling har präglats av en tro på den egna förmågan som gått från spektrumet hybris till mörka svarta hål. När jag aldrig fick något svar från förlaget blev det jobbigt och när refuseringen kom blev det en mardröm som bäst beskrivs med det tyska ordet **ANGST**.*

Men jag är född med den egenskapen som plastclowner har, det vill säga sådana clowner som bebisar leker med. Jag kan smällas omkull men likväl reser jag mig igen och fortsätter le.

Hjältens vardagsmiljö: *Min vardagsmiljö består av en värld där många är vana vid att jag hittar på saker och sedan är tillgänglig att genomföra dem. Jag bor i Bagarmossen. Mina kollegor och uppdragsgivare är vana vid att jag gör mitt jobb. Mina elever är vana vid att jag finns och ställer upp när det krisar. Mina hundar är vana vid att jag tar hand om dem. Min man är van vid att jag lagar mat. Mina vänner är vana vid att jag hittar på roliga saker.*

Jag måste alltså bort från min vardagsmiljö.

Hjältens uppdrag: Att skriva en bok som ska visa på ungdomars utsatthet och vikten att som människa göra aktiva val för att ändra denna värld.

Hjältens hinder: Förmågan att alltid dra igång projekt, få folk med sig och driva genom driva dem.

De tre magiska gåvorna;

Jag har ett sommarhus där jag kan gömma mig.

Jag har TID att skruva in mig på skrivfrekvensen.

Jag har disciplin så länge jag är ifred.

Uppgåelsen:

Mitt värsta hinder är allt som jag drar igång.

Jag flyttade till landet för att vara i fred men lyckades genast dra igång renoveringen av en medeltida stenvalvsbro. Ett tu tre var jag med i byalaget och i nästa steg tog bonden och andra grannar sig för vana att komma förbi på fika just när jag skulle skriva.

Jag renoverade bron, gjorde byalaget sura genom att inte ställa upp och sa till fikasugna att jag inte hade tid.

När jag fått min bok refuserad och samlat kraft till att skriva om den producerade jag istället en festival för romanofolket resande. Jag har motiverat arbetet med resandefolkets kultur att det är research inför nästa bok. Men det är nog lite att dupera mig själv.

Hur ska jag få plats med det som är viktigast för mig det vill säga skrivandet?

Jag måste göra mig oåtkomlig, avskära mig från alla situationer där jag kan hitta på nya saker.

Jag har lagt om mitt arbete så att det kommer först på dagen istället för sist. Alltså har jag kraft i hjärnan då jag ska arbeta. Jag kan också lättare ställa in mig på skrivandets magiska våglängd på morgonen.

3 timmar varje morgon 5 dagar i veckan – skriver jag

Nu ljuger jag.

3 timmar varje morgon 5 dagar i veckan vill jag skriva.

Men jag skriver i alla fall på morgonen så jag är pigg då jag börjar.

Och jag skriver ofta.

Hur det blev efteråt?: Om detta vet jag mer efter att jag försökt få boken publicerad igen vilket ska ske i vår.

Vem/vilka är hjältens nära och kära/ inspiratörer?: Tre elever från min kurs i kriminalroman och thriller. Lina, författare, Johan, nybliven författare och Monica en

lysande skrivbegåvning som av någon obegriplig anledning ännu inte blivit publicerad. Alla tre har blivit symboliska inspiratörer utan att veta det.

1.Uppdraget

Jag vill skriva en bok som för ungdomars villkor till debatt.

2. Vägran till äventyret

Jag är min största bov eftersom jag låter helt andra saker komma i vägen för skrivandet.

3. Övernaturlig hjälp

Vem ger den övernaturliga hjälpen?

Jag är den som hjälper mig.

Vad får hjälten för magiska/stärkande gåvor?

Stillhet, tid och en plats att dra sig undan på.

Har hjälten en träningsperiod?

Skrivkurserna och responsen.

Var är träningsperioden?

Hemma i Bagarmossen

Vem tränar hjälten?

Sören Bondeson, Favoritlitteraturen.

4. Att korsa första vägskalet= Vändpunkten!!!

Vad är det första hindret som hjälten klarar?

En återkommande Jungiansk gestalt är "the threshold guardian" och sådana finns det många av i mitt liv. Det kan till exempel vara att jag disciplinerat går upp klockan 7, tar en timmas promenad med hundarna och funderar på vad jag ska skriva. När jag väl hållt upp kaffet, stängt av telefonen och slagit upp datorn så ringer det på dörren och jag får spontanbesök av bonden som kommer med tårta. Jag låtsas att jag inte är hemma.

5. I valens buk

Var samlar hjälten energi?

Huset på Österlen, då jag får vara ifred. Men det är också de dagliga hundpromenaderna och badkaret där jag tänker som bäst.

AKT 2 INITIERINGEN

I vilken hjälten möter och klarar ett antal tester/hinder som gör honom till hjälte.

6. Prövningarnas väg.

Hinder 1

När jag väl lyckats ta min tid får jag mitt första refuseringsbrev (brevet finns i sin helhet som bilaga). Tre personer på förlaget har läst manuset. En viss del av kritiken kan jag ta till mig.

Andra saker förstår jag inte. Till exempel att mina karaktärer skulle tänka i termer som ”sådana man kunde kalla ”politiskt korrekta”, och i utbrott om samhällsutvecklingen under alliansstyret.”

Jag får veta att mönstret i boken är för exakt i rytm typ: Ylva, Toto, Bahar, Ylva Toto, Bahar.

Dessutom är alla mina invandrare för goda, de måste bli dåliga människor.

Jag har precis kommit i gång med den nya boken som bland annat ska handla om romanofolket resande och minoritetens villkor i skolvärlden samt samhället. Jag har skrivit 70 sidor på den och är helt inne i den nya storyn.

Hinder 2

Ambivalens vad ska jag göra? Redaktören Eva Stenberg går i pension till våren. Hon har ett långt samtal med mig på telefon och säger att hon verkligen tror på min story om jag kan få styr på den. Men inget kontrakt just nu. Jag ska komma tillbaka om sex månader. LIMBO. Eva säger också att min handledare Maria K. Kommer att vara jättebra för mitt skrivande och ”precis det du behöver”. Vem är din huvudkaraktär Ylva? frågar Eva. Du måste känna henne bättre. Jag klamrar mig fast vid refuseringsbrevets slutord (som är rätt snälla) och bestämmer mig för att spotta i nävarna och angripa det gamla manuset. Eva tycker också att jag måste göra skillnad mellan folks tankar och repliker. Jag funderar över den språkliga variationen och testar mot två personer som är svenska 2 lärare. Därefter börjar jag första omskrivningen av manuset. Tar också bort onödigt springande skogen. Anpassar språket efter de klassiska fel personer med kurdiska och patois som modersmål har då de talar svenska.

Jag som alltid tjatat på mina elever då det gäller backstory på karaktärerna – jag vet att jag slarvat. Efter flera omvägar tar jag tag i baklandet på mina vänner i boken.

Men jag gör ytterligare en omväg i världen utanför boken och skriver ett par recensioner om resandelitteratur och musik för min mans tidning. En resandekille, Ralf Novak Rosengren. vill göra en festival med fokus på romanifolket resande under 500-års jubileet av romernas ankomst till Sverige. Min man som arbetar med folkmusik och dans uppmuntrar mig och Ralf att söka bidrag. Vi skriver en ansökan.

Hinder 3

Jag har just skrivit om boken, lämnar den till Monica som inte bara är tidigare kurskamrat och advokat utan också en gudabenådad författartalang. Monica går hårt fram, men jag litar på henne och ska just börja skriva om igen. Nu börjar det bli förvirrat. Jag har två bokprojekt och ett klimakteriehuvud. Mitt nemesis (det där med fokusering och prioritering) kommer allt närmare.

Jag kontaktar min handledare Maria K. Hon råder mig att fokusera på den gamla boken.

Föreslår att vi utgår från den som mitt författarskoleprojekt.

Jag arbetar på som en tok på boken. Slåss nu mot tiden. Misslyckas med att ställa mig på rätt skrivfrekvens. Boken blir klar men den blir inte helt bra. Jag lämnar den till Maria K.

Vi får pengar till festivalen. Kul men vem ska genomföra den?

7. Mötet med Gudinnan

Maria K har läst och vi har en sittning på nästan 4 timmar. Det är i slutet av termin två och sommaren är nära. Jag inbillar mig att jag ska skriva under sommaren.

Först behöver mina gamla föräldrar min hjälp. Jag åker upp till Dalarna och ser framför mig en tid av disciplinerat skrivande. Istället blir det både regredering och renovering av byggnader. Drar tillbaka till Österlen. Två av tre barn med respektive flyttar in i sommarhuset. Fem stora hundar kryddar tillvaron med revirpinkande. Samtidigt börjar pengarna i den privata kassan sina. Jag jobbar extra som frukostvärdinna, skriver lite varje dag - men långt ifrån de 3 timmar jag lovat mig själv.

Hittar vare sig fokus eller drivkraften. Vill gå på spa och köpa nya kläder. Tackar ja till att jobba med festivalen.

8. Fresterskan.

Vem är hon?

Nordic Romani Festival

Vem är hon lierad med?

Min man (som uppmuntrat mig att skriva klart min bok och som brukar skälla ut mig för att den aldrig blir klar) är inblandad i festivalen och har varit med och pushat för dess tillblivelse.

Varför hjälper hon hjälten?

Jag faller för frestelsen och tackar ja till att producera. Övertygar min man om att det är bra research. Och det är det förutsatt att jag blir klar med bok 1.

9. Att bli ett med sin fader.

Under den här rubriken kan jag inte riktigt fylla i något.

Vad är hjälten svaghet?

Att prioritera skrivandet.

10. Apotheosis- att bli Gudomlig.

Hjälten möter det som fick mentor 1 på fall?

Under den här rubriken kan jag inte riktigt fylla i något.

Hur dör andra mentorn?

Under den här rubriken kan jag inte riktigt fylla i något.

Hur ser den stora fighten ut?

Jag genomför festivalen och tvingas under några veckor ta ett break från skrivandet. I november är jag åter igång med skrivandet. Nu är jag tuffare och stänger av störande element. Målmedvetet låser jag in mig i huset och gör en tidsplan. Inget kan stoppa mig nu.

Mål: 10 sidor/ dag = 50 sidor/ vecka

07.00 gå upp

07.10 iskall dusch

07.30-8.30 långpromenad med hundarna

08.30-09.00 yoga

9.00-12.00 bearbetning av text

12.00-12.30 promenad med hundarna

12.30-13.00 lunch

13.00-16.00 läsa det jag gjort, skriva om

16.00-17.00 hundpromenad

17.00-18.00 middag

18.00-21.00 läsning/eventuellt titta på film

Avbrott endast för uppgifter på skolan samt samtal med familj. INGET FACEBOOK.

Måste vara klar i början av januari annars är jag löjlig. Ska få iväg boken och hitta tillbaka in i bokprocess nummer två.

Nu får jag ett mail från författarskolan. Vi måste skriva en kandidatuppsats om skrivprocessen! Uppsatsen ska vara klar i januari annars får vi inte gå vidare till nästa termin.

Min tidsplanering spricker.

Efter allvarligt resonemang med mig själv mejlar jag Författarskolan och säger att jag måste bli klar med boken. Uppsatsen får vänta till uppsamlingen.

*Jag sätter mig och bearbetar texten igen. Den här gången börjar jag bakifrån. Följer Marias kommentarer. Är inte helt överens om användandet av passivformen men i det stora hela försöker jag tänka så här: om något jag skrivit skapat ett frågetecken så hänger det på en dålig framställning från min sida. Även om jag rekat och **vet** vad jag talar om. Jag arbetar med en del i taget. Boken består av sju delar. När jag gått igenom språk och text går jag ännu en vända till och läser högt. Nytt sandpapper åker fram.*

Ibland tar jag paus och ringer min höggravida dotter Rakel i Stockholm. På fredagarna kollar jag på X-factor där min 15-åriga systerdotter Awa kämpar sig vidare i tävlingen.

11. Den ultimata välsignelsen= vändpunkt 2!!!

Hur skadad har hjälten blivit?

Jag börjar få sura mail och samtal från vänner som undrar varför jag aldrig hör av mig. Min syster har börjat gå i spinn. För varje vecka tar sig min systerdotter ännu ett steg fram i X-factor och familjenervositeten ökar. De andra tävlande har familj och vänner som sitter i publiken och stöttar varje vecka. Min syster tycker att familjens stöd är alldeles för klen och anser att jag måste komma till Stockholm nu. Min dotter Rakel, som är höggravid har konstant migrän och mår illa.

Min man känner inte igen min röst då jag ringer. Han passar på att jobba dygnet runt då jag ändå inte är i Stockholm. Men jag skriver varje dag.

Hur blir det hjälten gjort en legend?

Tyvärr kan jag inget skriva här om ingen vill ge ut min bok.

AKT 3 ÅTERVÄNDANDET

I vilken hjälten blir legend och mentor åt en annan blivande hjälte

12. Vägran att återvända.

Varför är hjälten inte redo att återvända hem?

Jag är kvar på Österlen. Jag är inte klar med boken.

Vad sker som gör att han ändå måste hem?

Rakel får värkar och är så slut att hon inte orkar ta hand om sin hund (hon har en svårhanterlig jätteshäfer). Hennes man ska opereras och vara sjukskriven i tre veckor. Han måste ligga stilla. Rakel behöver min hjälp.

Min syster kräver min närvaro i X-factor publiken. Awa vill absolut ha mig där.

Min man och jag är på helt olika nivåer. När jag inte är hemma håller han på att jobba ihjäl sig. Han måste äta blodtryckssänkande medicin. När vi ses har vi mil emellan oss.

Jag vill inte hem.

13. Den magiska flykten.

Hur ser transportsträckan ut?

Min man hälsar på i Skåne. Det är ett berg av is mellan oss. Han ska åka tillbaka efter helgen och vill ha mig med. Jag ser mitt författarskap gå upp i rök.

Blir det ännu en fight här?

Jag drömmer min klassiska dröm. Den jag alltid får där jag står inför val. Jag är i ett hus som verkar litet och mörkt men då jag ser mig noga omkring hittar jag dörrar och fönster jag inte tidigare sett. Det visar sig att huset är fullt av stora ljusa salar och vackra trädgårdar. På morgonen bestämmer jag mig för att göra flytten till min fördel och låtsas att jag är kvar på landet. Ingen i stan ska veta att jag flyttat tillbaka till Stockholm utom min man, min dotter och min syster.

När jag kommer hem öppnar jag Facebook min gamla skrivarkompis Johan har mejlat mig uppmuntrande rader och påminner om att det bara handlar om att kämpa. ”Kom ihåg att jag skrev om min bok 26 gånger”, skriver han.

14.Räddningen.

Vem bär hem hjälten?

Jag sitter hemma i Bagarmossen, mina rutiner har fallit men jag skriver i alla fall några timmar varje dag och kommer snigelsakta framåt. Mycket hundar är det i vardagen, en av dem är nyopererad och ynkelig. Den andra är skadad i tassens. Det är trattar som gäller. På fredagarna går vi till X-Factor och hejar på min systerdotter. Släkt från när och fjärran kommer och bor hos oss – varför kan jag inte säga nej? Efter peppande middag inför fredagssändningen, de höga ljudvolymerna på Globen, min systers nervositet och all spänning tar det mig fyra dagar att hitta tillbaka till skrivfrekvensen. Alltså reduceras skrivtiden till tre dagar.

Maria K vill ha textsamtal. Hon tycker inte att det är ett problem att jag är i Stockholm, särskilt inte i Bagarmossen. Vi bokar hembesök 10 december!

Fylld av inspiration och ny kraft tar jag mig vidare. Då Maria kommer är min dotter på BB. Jag har skrivit mig igenom 3 delar av 7 och Maria stör sig inte på något jag gjort. Det känns positivt. Dagen efter blir jag mormor!

15.Återvändandets vägskäl.

Hur ser vägskälet ut till den vanliga världen (det som åter gör hjälten mänsklig)?

Mina gamla föräldrar kommer till Stockholm och bor hos mig. Pappa fyller 89. Jag arrangerar både jul och födelsedag. Sedan kör vi dem tillbaka till Dalarna.

Innan resan kollar jag Facebook och hittar en hälsning från min skrivkompis författarinnan Lina. Hon skriver ”Jag tänker fortfarande på din bok och vill se den klar.”

Fylld av boost håller jag disciplinen. Den 1 januari, en dag efter min egen tidsplanering är jag igenom boken. Den är nu på 465 sidor. Min man har tröttnat på att det tar tid. Han tycker jag ska skicka iväg den. Men jag känner att jag behöver läsa den högt och peta på några detaljer till. Så jag kan vara nöjd då jag skickar den till min medbedömare.

Eller larvar jag bara? Är det separationsångest? Rädsla att kasta loss?

16. Mästare i två världar.

Vem är blivande hjälte?

Hur hamnar hjälten i Mentor 1 rollen?

Av praktiska skäl kan jag inget skriva här förrän jag vet hur det går med boken.

17. Att leva vidare.

Hur bärs legenden vidare?

Same, same.

Hur ser hjältebelöningen ut?

I den bästa av världar blir den utgiven och någon slags debatt om friskolor och ungdomar i behov av stöd kommer i dess fotspår.

Reflektion

Vid en närmare studie av min skrivprocess följer jag till viss del Campbells hjältemall. Men det blir lite *som man ropar får man svar av det hela*.

En dos hantverk, en dos talang samt en stor nypa timing tror jag krävs för att lyckas. I inledningen av min hjälteresa nämnde jag hur mitt självförtroende inför boken vacklar mellan träsket och storhetsvansinnet. Tyvärr känner jag mig närmare träsknivå just nu.

Min skrivprocess har bromsats av mitt nemesiss det vill säga min oförmåga att fokusera och prioritera. Jag måste lära mig ta min tid och får fortsätta slåss med den saken.

Men jag har blivit lite, lite bättre.

Om nu mina älskade strukturer är till glädje för andra vet jag inte. Men de fungerar för mig och jag tror att man kan vinna på att lära ut dem i större omfattning.

Sammanfattning

Jag har arbetat med narrativa strukturer i ett metaperspektiv och lekt med min egen skrivprocess som en hjälteresa. Verklighetens dramatiska hinder har gjort sitt bästa för att stoppa mig i kampen mot draken (fokus och prioritering). Draken har min prinsessa fången (min bok). Men jag ger mig inte.

Det har varit ganska kul att tänka in min skrivprocess som en hjälteresa men det enda jag nu längtar efter är att fortsätta slåss mot draken och putsa klart min story. Prinsessan väntar. Därför sätter jag punkt för uppsatsen här och lämnar min bok till medbedömmaren.

BILAGOR

Aristoteles förenklade struktur

Någon:

Någonstans:

(gör/vill) Något:

Men:

Början:

Vändpunkt 1:

Mitten:

Vändpunkt 2:

Slut:

Hjältens 17 steg

Detta är en sammanslagning av Campbell, Chris Vogel samt William Indicks förklaringar som jag förenklat efter eget huvud.

Jag väljer att skriva den maskulina formen hjälten för enkelhetens skull men menar i min text även hjältinnan.

*En hjälte gör alltid en **INRE** och en **YTTRE** resa. Därför genomgår alltid hjälten en **UTVECKLING**. Han/hon är inte hjälte från början.*

AKT 1. AVRESAN

Den blivande hjälten är i sin vardagsmiljö. Han är aldrig hjälte från början utan blir det under resans gång. Ofta är han ett barn eller en ung pojke. Tyvärr är han nästan aldrig en hon. Där finns också en mentor, denna mentor är redan en hjältefigur och har som uppgift att visa vägen. Mentorn motsvarar arketyper FADERN. Den blivande hjältenns mål är att bli som sin första mentor. Denna mentor dör i första akten. Ibland får hjälten även en andra

mentor, men den första är alltid viktigast. Den andra mentorn står för visdom, vägledning och inspiration.

Att ge sig av för att senare komma tillbaka är en klassisk symbol för att ha utvecklats. Att komma tillbaka är också att ha uppfyllt/fullföljt den ursprungliga avsikten.

1.Uppdraget.

Ibland är det en ond kraft som manar till äventyr. Ibland tvärvägrar hjälten att ta sig an sitt äventyrsuppdrag. Ibland hamnar hjälten i äventyrsvärlden av misstag.

Hjälten får sitt uppdrag av en eller flera budbärare. I sagornas värld kan de ha skepnad av ett djur. Budbäraren som kommer med själva uppmaningen till uppdraget måste ha dykt upp tidigt i handlingen.

2. Vägran till äventyret.

Hjälten tvekar och vill inte lyssna på budbäraren, men får en ”spark i baken” att påbörja sin hjälteresas. Det kan vara att nära och kära blir mördade. Vilket är en klassiker rent psykologiskt eftersom alla tittare identifierar sig med hjälten behov av att hämnas. Om de mest älskade har dött har heller hjälten inget att förlora längre.

3. Övernaturlig hjälp.

Här behövs några saker, gärna magiska. Hjälpmedlen kan vara praktiska eller symboliska. Typiska exempel är en trollstav, en osynlighetsmantel, eller varför inte en flygande hästliknande varelse? Ofta finns här en träningsperiod då den andra mentorn rycker in och lär hjälten tänka klokt eller slåss. Detta kan till exempel ske på en internatskola. Den blivande hjälten ska gärna ha ett ting som får honom att minnas vad han har för uppdrag. Kanske ett foto eller en näsduk som tillhört någon av dödade och älskade familjemedlemmarna.

4. Att korsa första vägskelet

Hjälten måste passera hinder för att komma igång. Det kan vara en sak eller en person. Kanske är det hjälten vänner som inte tror att han klarar av sitt uppdrag och han måste övertyga dem. Kanske är det hjälten bristande tilltro på sig själv, eller varför inte lärare som utfärdar utgångsförbud?

5. I valens buk

Hjälten måste samla kraft, han måste utvecklas och få energi att förändras från att vara sorgsen eller svag. I slutet ska han ju bli en stark ledare. Detta kan ske i en tillfällig flykt, eller varför inte i en undangömd bostad.

AKT 2 INITIERINGEN

I vilken hjälten möter och klarar ett antal tester/hinder som gör honom till hjälte.

6. Prövningarnas väg.

I alla övergångsriter måste man visa att man klarar ett test för att få bli något annat. Hjälten testas med hinder, men klarar dem, ett efter ett. Efter varje hinder blir han tuffare och hårdare.

7. Mötet med Gudinnan

Här finns den arketypiska gudinnan. En kvinna som mest liknar den heliga modern. Genom att förenas med denna kvinna når hjälten ett steg på vägen i att bli som den första mentorn, dvs den arketypiska fadern. Denna kvinna är ej en sexuell varelse, snarare en slags spirituellt, helig trygghet som ger hjälten mod i hans svagaste stunder. Hon kan vara en dödad hustru som en gång stod för romantik men numera står för något heligt andligt.

8. Fresterskan.

Straxt efter det heliga mötet dyker nästa feminina kraft upp i hjälten resan. Det är en kvinna som agerar på ett sätt att hon romantiskt och sexuellt frestar hjälten. Hon hänger gärna ihop med fienden men gillar ändå hjälten. Publiken vet inte var hon står. Hjältens utmaning med henne är att tveka men ändå nödgas tro på henne.

9. Att bli ett med sin fader.

Hjälten har fått respekt och nästan uppnått hjältestatus genom alla hinder han klarat. Genom sina äventyr har han nu lyckats närma sig den arketypiska fadern det vill säga hjälten första mentor och förebild. Men vår hjälte har en svaghet. Samma svaghet som fick hans mentor att dö i akt 1.

10. Aptheosis- att bli Gudomlig.

Hjälten möter i slutet av akt 2 sin värsta prövning, den prövning som hans mentor inte klarade, kanske klarar vår hjälte av den och uppnår därmed en nästan gudomlig status. Om det finns en andra mentor så bör denna dö här. Men vår hjälte föds på nytt och är därmed starkare och kanske mer demonlik, än någonsin.

11. Den ultimata välsignelsen.

Vår hjälte är skadad av den prövning han klarat, men han har följt sitt kall och sitt öde. Under en kort tid kanske han får njuta av den belöning som segerns sötma ger. Nu finns en känsla av manifestation. Det är som att äntligen ha fått det heliga svärdet i sin hand, men med detta svärd kommer också ett ansvar att använda det. Denna heliga välsignelse/gåva måste i sista akten komma människorna till godo - om inte annat i form av en legend som ger hopp.

AKT 3 ÅTERVÄNDANDET

I denna återvänder hjälten hem och har utvecklats, han är skeptisk till sitt öde men vet att han måste acceptera det. Hjälten kommer att nå katharsis, han kommer att få skrika "Sege!" Hjältens katharsis är alltid kopplat till hans huvudkonflikt.

12. Vägran att återvända.

En gång tvekade hjälten att ge sig av från sin vardag till äventyret. Nu tvekar hjälten att återvända hem. Han är ju inte längre den människa han var. Han kanske inte litar på någon – inte ens sina anförvanter. Men han vet att han måste följa sitt öde och därför vänder han hem.

13. Den magiska flykten.

Vi följer transportsträckan hem, ibland gestaltas den som en jakt, tempot är vilt. Någon måste räddas snabbt Hjälten är beslutsam, han vet att han kanske kommer att dö men han är redo att kämpa. Detta är sista upptrappningen, vi är framme vid filmens klimax.

14. Räddningen.

Hjälten bärs hem från äventyret av vänner eller fiender

15. Återvändandets vägskäl.

Hjälten är hemma, död eller levande. Om han är levande så är han skadad. Eftersom han nu har korsat vägskalet till sitt hem är han åter människa. Hans krafter är borta, han blir därmed dödlig –på riktigt.

16. Mästare i två världar.

Hjälten var mästare i äventyrets värld, han är även mästare på hemmaplan. Genom sitt hjältedåd inspirerar han andra människor, gärna en liten grabb en subhjärte- just så som han själv började sin bana. Hjälten blir alltså själv mentor.

17. Att leva vidare.

Genom att hjälten lyckats med sitt uppdrag och nu själv blivit mentor, bärs legenden vidare. Det finns ingen bättre hjälte än en martyr. Först då är hjälten en riktig hjälte och har därmed blivit historia. Eftersom han visat att han är övermänsklig så hör han inte längre hemma bland människor och får därför den ultimata hjältebelöningen att få komma till Gudarnas värld, där han åter möter sin älskade Gudinna och blir lycklig fast han är död.

Synopsis

Den onda och den goda kraften slår vad om människans natur. På grund av en serie händelser om sensommaren, som innefattar ett cirkusbesök, längtan efter ostbågar och en krossad spindelhona utses YLVA SVENSSON, en på tok för överviktig akrobatiklärarinna som föremål för vadslagningen. Den onda kraften flyttar in granne med Ylva i Bagarmossen och presenterar sig som JEZEBEL JONES. Med sig har den onda en stor svart pudel och en gigantisk brun katt. Jezebel tar kontakt med Ylva och de två lär känna varandra.

Ylva lever ensam med sina tonårsdöttrar den dansande NOA och fotbollsspelaren DINA samt hunden PAJAS. På Ylvas skola, Stockholms Akrobatiska Kunskapsgymnasium (en friskola med de högsta betygen i länet) finns två nyanställda; städerskan TOTO BERNHARD från Haiti och sjuksköterskan BAHAR AMIN från Sulemania i Kurdistan. De tre kvinnorna lär känna varandra.

Toto är djupt kristen hon lever ensam med YANNIQUE och JOSEPH. Den goda kraften fyller Toto med sitt ljus och plötsligt får denna djupt troende kvinna vara med om fenomen hon inte ens kunnat drömma om. Jezebel Jones har fått konkurrens. Den Goda kraften har hittat sin kropp på jorden.

Även Bahar lever själv med sina tvillingsöner SHEMAL och ZANA. Shemal sitter i rullstol och har en svår CP-skada. Bahar är den mest jordnära av de tre kvinnorna. När Ylva gör vansinnesfärder i natten och Toto omges av änglasånger sysslar Bahar med att organisera nattvandringar för föräldrar. Hon är den som inte tvekar att reda ut svårhanterliga saker.

Otäckta saker utspelar sig i Bagarmossen och på skolan. Ungdomar utsätts för vidrigheter och mår dåligt. De vuxna sviker. Om och om igen. Ylva känner sig maktlös. Hon önskar att hon kunde göra något. Hennes egen dotter Dina blir förföljd av en obehaglig man på tunnelbanan, men hon klarar sig efter som Ylva möter upp i sista sekunden. Samma kväll blir en ung flicka våldtagen i en gångtunnel inte långt därifrån. Jezebel bjuder på irländsk Whiskey och erbjuder sitt stöd till Ylva.

En morgon på sin dagliga hundpromenad blir Ylva jagad av en man med cowboyhatt. Gammeltiken Pajas tror det hela är en lek. Ylva blir livrädd. Mannen hotar att döda henne. Skakad kommer hon till skolan. Hon gör en anmälan som läggs ned av polisen i brist på bevis. Ylva skaffar sig ett vapen. Hon tillverkar en så kallad Kubotan, en fil med en vass nyckelknippa längst ut. Ett klassiskt mördarvapen efter japansk modell. Ylva tränar med den.

Hunden Pajas börjar löpa och grannhunden, Jezebels pudel står på loftgången och ylar av brunnst. Jezebel konstruerar ett klippalbum, där hon klistrar in tidningsurklipp på allehanda hemskheter hon tycker Ylva borde åtgärda.

Totos son Josef är underhuggare till en knarklangare. Denne kallar Josef för Lillebror eftersom de har en viss yttre likhet. Langaren är eftersökt av polisen och har flyttat från Husby till Gullmarsplan. Joseph försöker bryta sig loss från hans sällskap. Toto förstår att tokiga saker är på gång med hennes son men vet inte riktigt vad. När de går till utvecklingssamtal på Josephs skola förvandlas hans småländska lärarinna till en ängel och talar Joseph till rätta. Joseph tror att han fått en hashpsykos men lyssnar på ängeln. Han börjar engagera sig i kyrkans kör och blir där kär i MERCY MOYOU från Kongo Kinshasa.

En natt skapar Jezebel ett hybridkryp av en död spindel som kryper över till Ylvas lägenhet och bosätter sig i hennes öra. Ylva märker inget, förutom att det kliar.

Ylva går igenom en metamorfos, tappar vikt, hon får kläder av Jezebel som denna har tänkt slänga. Faktum är att Ylva ser bättre ut än vad hon gjort på evigheter. Dessutom hittar hon plötsligt tillbaka till sin kropp och kan numera obehindrat visa sina elever hur man gör trippel salto med swing.

En som ökar i vikt däremot är hunden Pajas som är gravid.

Ylvas dotter Dina blir överfallen och hamnar på sjukhus. Hon är katatonisk och kan inte berätta vad som hänt. Ylva går hem, får hon en flaska Vodka Nemesiskaya av Jezebel och dricker den i ett svep. Det kliar våldsamt i hennes öra. Hon söker upp mannen i Cowboyhatten och slår ihjäl honom med sin kubotan. Det blir ingången till att Ylva tar lagen i egna händer. Hon känner att hon äntligen gör något. Lillasyster Noa sitter ensam och vakar vid sin syster Dinas bädd på sjukhuset. Dina är bortom all kontakt.

Ylva tappar alltmer greppet om verkligheten och då hon hittar en pistol i en av elevernas skåp kan ingenting hejda henne längre. Påhejad av Jezebel kommer hon på allt mer att ta itu med. Toto försöker stoppa Ylva men eftersom så många människor har så stora behov på jorden blir den goda kraften som tagit Toto i besittning nästan utbränd.

Vid midvintersolståndet kliar det som värst i Ylvas öra. Hon går till jobbet och genomför en vansinnes akt med sina elever som innefattar en låda och en vass såg. Ylva blir osams med rektorn som tycker att hon tar ut svängarna för mycket. ”Sug kuk och dö”, skriker Ylva och lämnar skolan i affekt.

Toto tvingar på henne psalmboken. Ylva slänger den men märker inte att ett smycke som suttit fast i dess sida fastnar i hennes jacka. Noa är förtvivlad över sin mammas beteende. Ylva lovar att bli en snäll mamma igen men först ska hon genomföra sin sista stora åtgärd.

Ylva skjuter vad hon tror är en knarklangare – men det visar sig vara fel person.

I den stora uppgörelsen spelar Toto och den samiska polisen viktiga roller. Ylva blir dödligt skadad men eftersom hon ångrar sina handlingar inför Gud så blir hon förlåten (precis som Faust)

Dina vaknar till liv, alla försonas, men Pajas föder en gigantisk valp och dör vid förlossningen.

I sista scenen är Ylva tjock och glad, hon äter ostbågar. Det är åter sensommar och hon är tillsammans med sin familj. Cirkusen har slagit upp sitt tält på ängen. Dina och fotbollstränaren ska förlova sig. Mikael jokar Ylva och den lille valpen biter honom i benet.

Mina största misstag

Efter första genomgången på kursen fick jag lite kritik och frågor. En del berörde trovärdigheten i min historia. Men jag jobbar stenhårt efter devisen man berättar vad som helst bara man bygger upp historien i lagom doser. I nästa steg byggde jag därför ett treatment där jag scen för scen skrev vad som skulle hända i min story.

Tyvärr uppdaterade jag inte detta treatment och när jag ett tag var uppe i 600 sidor hade jag noll koll på små detaljer i berättelsen. Trots att jag läst kloka ord från författare om hur ordningsam man bör vara kunde jag inte applicera detta på verkligheten. Det blev svårt att hitta i min egen historia. Tillslut visste jag inte ens vem som hade röd och vem som hade grön soffa av mina karaktärer. Nästa bok jag skriver ska definitivt utgå från treatment, bakland och ritningar över folks hem ända tills den är klar.

När det gäller mina karaktärer gjorde jag något superklamt. Jag som alltid tvingar mina elever att göra rejäla backstories och karaktärsbeskrivningar hoppade helt sonika över den delen och det kom att straffa sig. När min första version var klar kände jag inte för min huvudperson eftersom jag försökte göra henne mer och mer olik mig själv. Jag fick så småningom inrådan av min handledare Maria Küchen att gå och fika med min huvudkaraktär. Strax därpå började jag skriva några av Ylva Svenssons dagboksanteckningar.

Refuseringsbrev

Från Eva Stenberg på Ordfront 23/11-11

Lektörsutlåtande

Anita Santessons ”Det finns inga bagare i Bagarmossen” är ett mäktigt stycke berättande, ett krängande ordfyrverkeri på fyrahundra sidor. Jag tycker mycket om författarens attack, hennes färgrika persongalleri, hennes kärlek till förorten och ett berättardriv som håller mig fången hela vägen.

Men här finns baksidor också: persongalleriet må vara färgstarkt men det är också väldigt ytligt. Detta är färglagda typer ur folkhemmet. Nästan ingen av dem fastnar på näthinnan som individer, de förblir exempelkaraktärer, gestalter med sociala bestämmingar men väldigt lite privata egenskaper och eget inre liv. Förutom vad gäller sånt som driver

själva intrigen tänker de nästan bara i form av schablonartade reflektioner, sådana man kunde kalla ”politiskt korrekta”, och i utbrott om samhällsutvecklingen under alliansstyret.

Ibland måste man också ducka inför den oförblommerade, våldsamt sentimentala skildringen av det mångkulturella samhället. I Santesson's Bagarmossen finns verkligen alla sorters människor och hon försummar inte ett tillfälle att skildra de olika nationaliteternas och folkgruppernas speciella, undantagslöst mycket goda sidor. Det är sött, men lite knasigt att alla negativa fördomar besvaras.

Jag tycker mig också höra ett eko av Jonas Hassen Khemiris ”Ett öga rött”, utan den språkliga virtuositeten (hos Santesson pratar alla ungefär likadant, det är författaren som blommar ut i kosmiska bilder), i till exempel skildringen av den lokala tobaksaffären med sin atmosfärblandning av tusen och en natt och snus.

Det finns ett rasande underifrånperspektiv hos Santesson som sopar undan alla komplikationer och nyanser, på gott och ont. På gott ger det en enorm fart och kraft åt berättelsen, på ont: det blir schablonartat och därmed inte så mänskligt givande, man bryr sig om handlingen, den drar en med sig, men man får ingen inblick i människorna. De är exempel snarare än individer, även om de har det taskigt och löper risk att råka illa ut. Spänningen finns där, men inlevelsen uteblir. Santesson roar (blir dock också tämligen långrandig ibland – LITE MYCKET SKRÄMT SMYGANDE I SKOGEN) men berör inte, och boken stannar inte kvar många minuter efter läsningen. ALLTSÅ INTE DETALJERNA, MEN STÄMNINGEN OCH DRIVET GLÖMMRE MAN INTE IF FÖRSTA TAGET.

In i historien om den fattiga tvåbarnsmamman, hennes döttrar, städerskan med de magiska krafterna och alla människorna runtomkring väver Anita Santesson såväl astrologi och drömtydning som mängder av olika kulturers mytologier och religioner, till ett färgsprakande new age-myller. Om hon har på fötterna tyder blandningen på en ansenlig förtrogenhet med kulturernas mytologier. Det är en originell infallsvinkel för en brottsroman. Hon har också en otvivelaktig, stark berättartalang, men ”Det finns inga bagare i Bagarmossen” är alltför galet vildvuxen och tankemässigt ytlig för att jag ska vilja rekommendera utgivning.

Däremot hoppas jag hon fortsätter skriva. Om den berättarkraften tuktas och får vässa sig mot någon form av estetisk stränghet kan den nog resultera i något jättestarkt.

Litteratur

- Aristoteles. *Om Diktkonsten*. Alfabet Anamma. 2005.
- Campbell Joseph. *Hero With Thousand Faces*. Fontana Press. 1993.
- De Salvo. *Skriv dig ur dina kriser*. Slussens bokförlag. 2001
- Indick William. Ph. D. *Psychology for Screenwriters*. Michael Wiese Productions. Michigan. 2004.
- George Elizabeth. *Skriv på!* Månocket. 2005.
- King Steven. *Att skriva*. Bra böcker. 2001.
- May Rollo. *Modet att skapa*. Natur och Kultur. 2005
- Lindqvist Fredrik. *Att skriva filmmanus*. Adastra media. 2009.
- Pusztai, Istvan. *Berättarteknik* Recito förlag. 2011.
- Strömquist Siv. *Skrivprocessen*. Studentlitteratur.1993
- Tudor Sandahl Patricia. *Ordet är ditt*. Brombergs. 2010.
- Vogler Christopher. *The writers journey*. Michael Wiese Productions. 1992.

Utdrag ur boken

Djävulen i Bagarmossen

Anita Santesson

Version 8

1 jan 2013

”These stories are the seeds, and we are the ground in which their messages grow.”

Susan Hazen-

Hammond

Jag har skrivit en roman där du kan prioritera om du känner dig stressad. FOTSPÅR är avstickare och därmed fullt möjliga att hoppa över. *Kursiverad fet stil* är skeenden i Universum som du inte alls behöver ta till dig om du inte har den läggningen. Hinner eller orkar du inte med själva grundtexten så finns det en sammanfattning i slutet.

Allt detta för att göra livet lättare om man har bråttom och inte hinner med.

Jäkta vidare.

Livet är kort.

Och

skört.

Anita Santesson

Bagarmossen

December 2013

Det sägs att Hera blev förbannad på sin make Zeus inte bara för att han varit otrogen och fått barn på annat håll, utan också för att han kom dragande med ungen och ville att hon skulle amma den. I ren ilska knuffade hon sig bort från sin make och den skrikande bebisen.

Bröstmjölken sprutade ur tuttarna på henne, den for ut i Universum och så blev Vintergatan byggd eller Milchstrasse som den heter på tyska. Det är i den galaxen vi människor lever med alla våra kval och brister, bland stänk av överbliven bröstmjolk, myter och gudomlig kraft.

Om man fortfarande kunnat studera stjärnorna från det nedlagda gamla observatoriet, på kullen i Stockholms mitt, hade man kanske kunnat skönja de rasande vindar av stjärnstoft som cirkulerade där uppe i himlavalvet. Men ingalunda kunde man i dagsläget skåda evigheten från denna plats. Lysande neonskyltar, reklampelare, och gatlampor gjorde skapelsens vägvisare näst intill omöjliga att se.

En liten bit nedanför Observatorielunden, vid Drottningatan, låg en gammal ståtlig byggnad med anor från äldre Universitetstider. Där huserade numera en friskola som lockade gymnasieungdomar med stora ord. De flesta av eleverna på Stockholms Akrobatiska Kunskaps gymnasium drömde om att få stjärnstatus, helst utan att göra något särskilt. Och skolan närde deras drömmar. Där levererades såväl illusioner som kunskap och akrobatik. Man erbjöd digital undervisning, sovmorgnar, kvalitetsmätning och lärare med allsköns förflutet. På hemsidan som var gjord av en känd reklambyrå, hade lärarna egna flikar med glamorösa porträttbilder tagna av en kändisfotograf. Där fanns svartvita foton på elever som var vigare och gladare än veckotidningsmodeller och akrobatiklärarinnan Ylva Svensson hade en alldeles egen flik där rektorn skröt om hennes bakgrund i cirkusvärlden. *Våra lärare tillhör Sveriges elit*, stod det med stora bokstäver under bilden av en silverglittrande cirkusprinsessa som leende hängde upp och ner i en trapets. *Ylva Svensson, en av Sveriges mest talangfulla artister från Cirkus Optimus, är huvudansvarig för vår akrobatikutbildning. Sök till oss och du kan bli framtidens cirkusstjärna*, så löd texten under den tjugofem år gamla bilden. Ingen, inte ens den mest fantasifulla kunde koppla ihop bilden med den överviktiga kvinna som nu satt böjd över datorn i det lilla arbetsrummet, i skolans mörkare delar. Hon bar slitna joggingkläder, var svullen under ögonen och hade det gråbruna håret gömt i en stor grå bomullsmössa. Ylva Svensson hade en gång i tiden varit upplyst av följespotten i en cirkusmanege men nu var hon endast belyst av ett blåaktigt sken från en PC, modell äldre.

Ylva fick fokusera rejält, luften i det fönsterlösa rummet var syrefattig och det sved i de blå ögonen då hon försökte kryssa i rätt närvaro för rätt elev. Namnen och datumen flöt ihop till

en grötig dimma och programmet var gjort så att varje gång det blev fel fick hon börja från början. Till slut gav hon upp med ett beklagande leende. Åtta frånvarande av femton möjliga! *Shit happens*. Så tryckte hon på godkänn och skickade in närvarolistan, väl medveten om att den dåliga statistiken skulle innebära ett surt samtal hos rektor inom snar framtid. För säkerhets skull tryckte hon på print också. Kopior var alltid bra att ha.

En snabb koll på klockan fick henne att vanemässigt gå in på nätet. Inga nyheter på Facebook. Varför var det bara Ylva som skickade vänförfrågningar? Varför fick hon inte själv några? Hon hade till och med blivit dissad vid ett tillfälle av sin gamla bästis Mirja Johansson från mellanstadietiden i Vansbro. Varför Mirja blockerat henne hade hon ingen aning om, men ont gjorde det. Ylva Svensson gäspade och sträckte på sig. Det knakade överallt. Skulle hon gå in på Meetyourdarling.com? Egentligen var det ingen idé. Åtta månader på värsta dejtingsajten och inte ett enda seriöst napp. Ändå kunde hon inte hålla fingrarna i styr, de liksom gled av sig själva över tangenterna och plötsligt var hon där bland glittrande hjärtan och bilder på förälskade människor. Då mailsymbolen blinkade blev hon glad. Signaturen J hade skickat något med rubriken ”Fruksallad?” Han såg faktiskt rätt trevlig ut på bilden. Oskarp men ändå. *Tänk om*. Och eftersom hoppet är det sista som överger människan öppnade Ylva Svensson mailet:

Om du har stora meloner så har jag jättebanan, kram Jan.

Först förstod hon inte riktigt vad som stod där, skrattet bubblade upp i halsen men fastnade och hon fylldes av äckel. Åtta fucking månader av förnedring. *Fy fan, nu räcker det*. Hon skakade till i kroppen för att få bort obehaget, sen gjorde hon en bestämd attack på tangentbordet, gick in på sina inställningar och raderade sin profil. *Aldrig mer den här skiten*. Det kändes skönt. Hon loggade ut och tittade i skrivaren. Inget papper! Hade hon glömt skriva ut närvarorapporten? Eller hade det blivit fel igen? Av någon anledning kunde hennes utskrifter helt oförhappandes dyka upp på helt oväntade platser i skolan. Hos sköterskan till exempel eller hos rektorn. Ylva orkade inte gå dit och kolla, att springa runt i huset kändes för ögonblicket oöverstigligt.

Istället torkade hon svett från halsen och sniffade sedan misstänkt på handflatan. Det var som om hennes egna kroppsdofter blivit starkare med tiden, inte kunde det väl vara klimakteriet ännu?

Ljudvolymen från korridorerna hade äntligen lagt sig till en rimlig nivå och en snabb titt på klockan upplyste henne om att det fanns utrymme att smita tidigare. Förmodligen var skolan redan tömd på elever. Det var fortfarande sensommar och kvällen var ännu ung. Omständligt reste hon sig från den obekväma kontorsstolen, sträckte på sig så det knakade och drog upp

träningsbyxorna. De hade en tendens att åka ner och visa halva rumpan. Ylva visste att hon själv var ansvarig för sin kropps-konstitution. Kraftig övervikt var en oundviklig följd av att sluta träna men ändå behålla sina matvanor. Särskilt när man tränat så fruktansvärt hårt som hon gjort i sina dagar. Ylva visste mycket väl att det inte bara var oattraktivt med fetman utan också hälsofarligt. Bara tanken på alla sjukdomar gjorde henne livrädd, men hon orkade inte ta tag i saken. Hon var alldeles för vardagstrött och ibland kände hon sig nästan deprimerad.

Från omklädningsrummet hördes en stilla sång och tryggt stökande. Det måste vara den nya städerskan som skurade. Det var på tiden, ingen hade gjort rent där ute på säkert ett halvår. Mitt i all skit fanns det ändå positiva tendenser på skolan. Rektorn hade startat terminen med en dagskryssning på Finlandsfärjan med tillhörande buffé och teamövningar. Han berättade att han anställt en skolsköterska på halvtid, två nya matematiklärare och anlitat ett nytt städbolag som skulle hålla rent bland skolans 570 elever. Tyvärr hade han av ekonomiska skäl inte bjudit med de nyanställda på kickoffen, men alla de nya inklusive städbolagets representant hade i alla fall invandrarbakgrund *för att fylla kvoten*. Ylva tyckte det var genomskeinligt, förändringarna hade ett tydligt samband med den kritik skolinspektionen lämnat under våren, men det var ändå skoj med lite omväxling. I cirkusvärlden var mångfald lika naturligt som att andas, i skolvärlden var den ett påbud.

Ylva satte på sig sin gröna långkofta och hängde väskan över axeln. Hon ville hem till sina tonårstjejer och hunden. Kanske kunde de gå ner på torget och ta en pizza i aftonsolen om det inte blev för sent. Längtansfullt gick hon för att låsa akrobatiksalen.

Bland slitna träbänkar och trasiga röda skåp stod hon, den nya städerskan, iförd orange rock, orange turban och lika orangea gummihandskar. Hennes svarta hud blänkte av ansträngningen och när hon log mot Ylva visade hon en radda ojämna framtänder.

”Å, en räddande ängel!” ropade Ylva. ”Välkommen!”

Kvinnan tog en paus i svabbandet och slet av sig skurhandsken innan hon hjärtligt sträckte ut handen.

”Hej, Toto heter jag. Trevligt att träffa er madame!”, sa hon med en mjukt sjungande brytning som kändes som om den var lindad i bomull och leenden.

Ylva tog kvinnans hand och ryckte till av styrkan i handslaget.

”Ylva heter jag. Du är efterlängtd.”

”Jag kan förstå, för här är ganska smutsig”, skrattade Toto och pekade på skurhinkens mörkgrå vatten. ”Ni har inte städat på länge?”

Ylva nickade på huvudet och himlade lite lagom med ögonen. Fast kvinnan framför henne kändes gullig hade hon inte alls tid att fastna i ett samtal. Ville bara hem och vila. Få lite lugn

och ro och kanske ta en whisky i väntan på döttrarna. Ändå kunde hon inte låta bli att vara lite social.

”Vad roligt att du börjat hos oss, hoppas du ska trivas på skolan!”

”Det är bra men väldigt mycket nytt. Har du jobbat här länge?”

”Alldeles för länge, har nästan vuxit fast”, svarade Ylva och log fast känslan var jobbig. För att vara riktigt ärlig hade hon velat sluta för länge sedan men hon hade inget alternativ.

”Lärare gör viktigt arbete. Vad gör du för ämnen, matlagning?”

Ylva drog in magen. Hårt.

”Nej, akrobatik faktiskt.” Ylva drog in magen ännu hårdare. ”Vi kanske kan ta en kaffe i veckan och prata, jag måste låsa nu”, sa Ylva och vinkade lite med handen för att visa att samtalet var avslutat.

”Det är mycket smutsigt här på skolan. C’est un bordel! Tu parles francais toi?”

Ylva blundade och slogs mellan lockelsen att prata franska och skynda hem.

”Un petit peu! Var kommer du ifrån förresten?”

”Akalla”, sa Toto

”Dum fråga, förlåt. Jag menar för franskan.”

”Ingen fara, jag skojade. Jag kommer från Haiti. Men jag har varit i Sverige i nästan femton år.”

Ylva sneglade på klockan som hängde på väggen. Toto såg hennes blick och drog på sig skurhandskarna.

”Måste gå nu”, log Ylva och tog sats mot dörren ” Vi tar en kaffe i veckan”, ropade hon till hälsning.

”Quelle jour? Vilken dag, madame Ylva?”

”Vet inte, har inte min kalender här, men jag lovar. Vi tar en kaffe i veckan” sa Ylva och tog upp sin nyckelknippa. Hon var väl medveten om att städpersonalen sällan räknades in i kollegiet. Just därför hade hon tagit på sitt ansvar att bryta normen, någon måste börja, fast kanske inte just nu. Inte idag. Med bestämda steg gick hon till akrobatiksalen, släckte lamporna och låste dörren.

I det samma hördes ett skrik från korridoren, följt av ett mindre brak. Ylva stannade upp och mötte städerskans förvånade blick. Vad var det fråga om? Varje incident så här dags på dagen försinkade alla möjligheter till att få gå hem, ändå kunde Ylva inte låta bli att ta sitt ansvar. Hon arbetade trots allt på en skola och visste att vad som helst kan hända där människor samlas, särskilt om de befinner sig i övre tonåren. Med det värsta i farhågorna, gick hon mot

korridoren fullt beredd att avbryta ett slagsmål, laga en trasig möbel eller rätt och slätt ringa ambulans.

Där i korridorens mitt på det blodröda linoleumgolvet, alldeles framför den eleganta receptionen i mahognyimitation stod den nya sjuksköterskan, en mager mörkhårig kvinna med brinnande ögon och svor på något som kanske var kurdiska. Hon var omgiven av stora blåa Ikeakassar fyllda med hudfärgade förstahjälpstorsos. Sjuksköterskan höll upp en av dockorna, svor beklagande och grimaserade illa. Dockan var omsorgsfullt dekorerad med könsord av varierande slag och som det inte räckte hade någon förtydligat alla *kuk* och *fitta* med illustrativa symboler och ristningar. Men det allra värsta var att någon ritat en kopia av rektorns mustasch på dess överläpp och skrivit *I'm the headmaster. Fuck me hard!*

”Vad ska jag göra?” ropade sjuksköterskan förtvivlat rakt ut i korridoren. Orden kom som en kulspruta ur hennes mun. ”Varenda docka de har förstört!” Hennes röst var gäll och panikslagen.

Ylva skyndade sig fram mot henne. Hon knappt träffat sköterskan tidigare och någonstans i bakhuvudet började ett mail från rektor ticka om obligatorisk förstahjälpkurs för lärarna. Helvete, tänkte Ylva. Det är ju nu, idag. Jag måste ha glömt det. Omedelbart sveptes hennes drömmar om pizza i den ljumma sommarkvällen åt pepparn.

”Shit”, sa Ylva ”Så dockorna ser ut.”

”Vad jag ska göra?” frågade sköterskan igen och såg ut som om hon skulle börja gråta vilken sekund som helst. ”Varje docka är förstörd. Det är första möte med lärare och jag kan inte använda de här! Alla lärare väntar där uppe, det är katastrof!”

Ylva drabbades av gränslöst medlidande för den stackars sjuksköterskan. Arma människa, vilken start på nytt arbete. Sen fastnade hennes blick på den ena IKEAkassen. En docka stack upp ur den. En docka med grå mössa. Fylld av obehagliga aningar slet hon upp gummidockan: *100 kg Ylva: give it to me hard, I'm fuckin desperate!!!* Stod det i klarspråk över dockans mage. Dessutom hade någon ritat fettvalkar på den. Ylva mådde illa. Hon spottade tafatt på fingret och försökte gno bort sitt namn utan att få minsta effekt på bokstäverna. Hjälplöst såg hon på den nya kollegan och fylldes av skam.

”Vi kanske kan fråga rektorn om kursen kan flyttas till en annan dag?”, sa hon.

Den mörkhåriga skolsköterskan skakade på huvudet.

”Han var mycket bestämd rektorn. I dag vi ska göra, ingen annan dag passar”, sa hon. ”Det inte går att ändra, alla väntar där i rummet.”

I det samma kom städerskan springande med en sprayflaska i handen.

”Här mesdames, vi ska pröva. Gud och lite spray ska hjälpa.”

Sen duschade Toto med en stark acetonliknande vätska över bokstäverna, gnodde lätt med en svintotrasa och vips, förvandlades orden till en stor svart fläck.

”Ni ser med Fausts special man kan göra rent allt”, log hon. ”Det finns två sprayflaskor till städvagn, om vi hjälper varandra det kan ordnas på några minuter!”

Ylva rusade iväg till vagnen. Ingen fick se. Hon var snart tillbaka med flaskorna och högg in på dockan med grå mössa. Fylld av förödmjukelse angrep hon texten. Tillsammans attackerade de tre kvinnorna plastdockorna med fränt doftande rengöringsmedel. Där låg de på alla fyra, på det röda golvet, i den lysrörsvita korridoren. Intensivt skrubgade de på människoimitationerna i gummi, som för att tvätta bort deras synder. Sakta förändrades hudfärgen på dockorna. På ett par ställen där sabotören ristat med kniv uppstod tveksamhet, men det löste Ylva genom att hämta ett stort paket plåster från rektorsexpeditionen. När alla dockorna var klara, omplåstrade och som nya – bara lite mörkare och fläckigare, log sjuksköterskan.

”Tack, tack. Ni är underbara som skickade från himmel”, sa hon. ”Jag heter Bahar och är nya sjuksköterskan. Tack! Tack!”

”Ja jag vet, jag såg dig vid skolstarten. Välkommen till Stockholms Akrobatiska”, sa Ylva. ”Det är jag som är akrobatikläraren.”

”Toto”, svarade städerskan, ”Det är jag som är den räddande ängeln.”

”Tack så fantastisk för er hjälp”, sa Bahar ödmjukt och tryckte samtidigt de båda kvinnornas händer.

Toto samlade ihop sprayflaskorna för att återgå till sin städning. Ylva sneglade på klockan, men Bahar spände ögonen i dem och sa glatt:

”Dags för förstahjälpen kurs, det ska bli roligt nu!”

”Men jag kan inte, jag är bara städerska”, sa Toto.

”Rektor sa alla”, sa Bahar bestämt och pekade på Ylva. ”Alla ska. Kom nu, ni ska inte smita.”

Bahars tonfall var så militant att Ylva inte fann något sätt att säga ifrån.

”Ska jag, så ska du”, sa Ylva till Toto och lyfte upp en av Ikea- kassarna. ”Vi hjälps åt att bära, tiden är inte evig.”

”Jag lovar, en dag ni ska få nytta av att kunna det”, sa Bahar utan att ha en aning om hur rätt hon hade.

Tio minuter från Stockholms stadskärna ligger förorten Bagarmossen. Av namnet att döma skulle man kunna tänka sig att bagarna står på rad vid tunnelbanan och ger skolbarnen färska kanelbullar varje morgon. Men så är det inte, i Bagarmossen finns inga bagare, dock en salig blandning folk. Kvar bor pensionärerna som var med på femtiotalet och byggde orten. Vid sidan av Nackareservatet kacklar hönor på villatomterna, bland radhusen ordnas kräftkalas och på smågatorna samsas konstnärer med SFI-studenter. Vid loftgångarna uppe vid Byälsvägen blandas doften av köttbullar och hoummos. Mitt i denna bunke bor vår huvudperson Ylva Svensson. Visserligen är det så att området dignar av nätverk, men det jäser också. Sakta och pyrande, en jäsning närd av krafter som inte alltid är helt goda.

Denna afton var inte som andra septemberkvällar, ty en solstorm av starkare slag än vanligt orsakade störningar i atmosfären. Mängder av partiklar kastades ut från solens yta och virvlar av protoner snurrade förvirrat i Universum. En av dessa protoner ändrade form då den mötte jordens magnetsfär och när den slutligen närmade sig stadsmolnen hade den kroppen av en spindelhona. Oändlig var den silkestråd som rann ur dess spinnvårta. Tråden var så tunn att den bara syntes då kvällssolens strålar speglade sig i den. Från sida till sida seglade den lilla insekten ner och närmade sig torget i Bagarmossen. Gammelmor spindel, ett av förtröstarens otaliga ombud och väktare av universums balans, närmade sig den lilla förorten. Då de åtta benen mötte den grå trottoaren, kilade den lilla spindeln snabbt iväg och ner i skuggan mellan gatstenarna utanför Abu Suids tobaksaffär. Varför denna spindel valde just Bagarmossen går inte att säga helt säkert, Universums vägar är outgrundliga, men det kan ha att göra med att denna lilla ort faktiskt utgjorde ett mikrokosmos på den svenska kartan. Om solstormar, existentiella krafter och spindelväktare anände dock lokalbefolkningen inget. I lugn och ro gjorde de inköp på Konsum, satt vid fontänen på torget och njöt av livet i allmänhet.

En handskriven reklamskylt svajade oskyldigt utanför tobaken. *Varsogåd 2 påse ostbågar för pris av 1*, stod det med snirkliga bokstäver. Fåglarna kvittrade, septemberkvällen var ljummen och fylld av sommarminnen. På fältet bortom centrum tronade ett cirkustält.

Stjärnorna på tältets innertak glittrade förföriskt. Luftakrobaterna kastade sig in över manegen i gummiliknande lianer och gav intrycket att de svävade fritt. De flygande flickorna var inte mer än barn. Den ena var ljus som en sommaräng. Den andra var mörk som ebenholts. De flög i ellipser som ibland möttes i luften. I publiken under dem fanns både barn och vuxna. Där samsades blonda flätor med mörka hårsvall och där satt pakistanskor bredvid afrikanskor. Alla betraktade de fascinerat den luftburna dansen. Längst fram på första parkett

satt Ylva. På vardera sidan om sig hade hon, tonårsdöttrarna Noa och Dina. Hon kramade hårt deras händer, entusiastisk över sällskapet. Lycklig som ett barn var hon över dels över föreställningen och dels över vetskapen om att skolan betalat biljetten som kompetensutveckling. Den äldsta dottern Dina var en senigt mager flicka med mörka lockar och snus under överläppen. Hon hade ett bestämt sätt att sitta bredbent med båda fötterna mot gradängplankorna. Hennes jeans var slitna och tröjan flera nummer för stor. Till vardags gjorde hon inte mycket väsen av sig men på fotbollsplanen var hon oslagbar. På andra sidan Ylva satt lillasyster Noa med ett lätt frånvarande leende på sina läppar och stora runda solglasögon på näsan. Hon hade tjocka röda flätor i en hård knut mitt på huvudet och fräknarna låg som kanelstänk över hennes ansikte. Noa var dansaren i familjen, hon hade ärvt sin mors mjukhet, kunde böja sig själv i alla upptänkliga vinklar och hade lätt kunnat bli akrobat. Men till sin moders sorg ville flickan bara dansa streetdance. Nu satt de där Dina och Noa Svensson på var sin sida om sin ömma moder. Båda var i ärlighetens namn rätt trötta på sin mors tjat om cirkussomrar och hennes friserade barndomsskildringar från manegen och husvagnarnas värld, men de tyckte om sin mamma, och visste att hon inte hade någon annan att gå med och därför gjorde de henne snällt sällskap.

Trumvirveln ökade i tempo och gummibandet som akrobaterna höll fast vid började snurra ut sig. Hastigheten var under en kort stund så hög att deras konturer försvann. Ett stjärnfall exploderade i cirkustältets mitt. Som i ett trollslag var luftprinsessorna försvunna, i deras ställe stod en ensam vit ren och såg på publiken med sina mörka kloka ögon.

Publiken vrålade av förtjusning och stampade så gradängerna skakade.

”Så vackert”, viskade Ylva hänfört med tårar i ögonen.

”Och var fan kom renen ifrån?”, undrade Dina och stoppade imponerat in en ny prilla bredvid den andra.

Noa kikade nervöst på det svajande gradänggolvet. Publiken tjoade och klappade händer. Renen försvann ut genom ridån. Cirkus Olympias sista föreställning för säsongen var över.

Ylva Svensson var så rörd att hon hulkade, tårarna rann ner för kinderna på henne. Hon reste sig mödosamt och drog träningsoverallsjackan ner över rumpan, sträckte på sin redan raka rygg, hållning hade hon i alla fall fortfarande. Demonstrativt erbjöd Noa, henne sina solglasögon. Dina å sin sida skämdes för sin mors tårar och mumlade något om plugg för ett prov.

”Det är så fiiint med levande orkester”, snörvlade Ylva. ”Tänk att jag har gjort det där en gång i tiden.”

”Jättefint”, sa Dina. ”Ses hemma, måste rusa”, sen gav hon sin mor en snabb kram och trängde sig förbi folkmängden.

Ylva torkade sina blöta kinder och stånkade sig framåt för att komma ut ur tältet. Sågsåpsdoften hade väckt så mycket. Jag var en flygande älva men nu är jag en FFF, tänkte hon bistert. *Forty, Female and Fat.*

I Armkrok med Noa gick hon långsamt hemåt. I Ylvas bakhuvud snurrade suddiga bilder från barndomen. Hon mindes hur det luktade då hon första gången hon fick hälsa på pappa på cirkusen. En slags torr frän doft. Hon hade suttit länge, länge på sin stora bruna resväska och längtansfullt sett på hur han tränade ett annat barn. Nästa minnesbild bar hennes far henne till husvagnen och stjärnorna lyste på himmelen. Hon måste ha väntat väldigt länge på den där väskan för handtaget hade gjort skavsår på huden. Och såren läkte inte på hela sommaren.

Ylva tryckte Noas arm hårt och andades in sommarluften med njutning. De sneddade förbi Bagarmossens tunnelbana och gick långsamt förbi videobutiken. Blomsteraffären hade skyltat om med ett hav av rosa och röda rosor. I samma ögonblick som de passerade Abu Saids tobak fick Ylva syn på den svajande reklamskylten *Varsogåd 2 påse ostbågar för pris av 1*. Hon drabbades genast av en fruktansvärd längtan.

”Vänta här, kommer alldeles strax”, sa hon och tvärvände tillbaka mot tobaken.

Ylva Svensson hade i den stunden så bråttom att hon inte såg sig för, i vändningen trampade hon snett, tappade balansen och klev rakt på den lilla spindelhonan som krossades under hennes vänstra fot. Kanske hade hon, om hon sett spindeln, stigit åt sidan, men så skedde icke för i hennes huvud fanns inget annat än spröda ostkrokar. Faktum var att hon inte ens såg vad hon gjorde.

”Jävlar också”, sa hon och gick in i tobaken.

I Universums lag har allt ett samband. Varje liten enhet hänger ihop med den andra och därför kom det sig att Ylvas val att köpa, två påsar ostbågar till priset av en, just denna afton fick henne att göra ett snedsteg som skulle leda till provningarnas väg.

Samma kväll revs cirkustältet på mindre än två timmar. Precis som med allt annat i livet går ett tält snabbare att riva ner än att bygga upp. Cirkusen hade kryddat den svenska aftonvinden med sågsåpsdoft och kamelspillning. Doften låg länge kvar i söderförorten medan stjärnorna spred sig över himlavalvet. Det vart afton och det vart morgon den första dagen.

Utanför Byälsvägen 22, vid en liten fyrkantig tillbyggnad mellan loftgångshusen hade någon målat en stor piraya. Ingen visste vem som målat den, men snacket gick. Att den var gjord av en sann konstnär var de boende överens om. Fisken hade tjocka röda läppar, klargul kropp, stora blå fenor och simmade på betongen. Vid sidan av den hade någon textat. R.I.P. *Rest In Peace*. Det sades att den till minne över den 19-årige latinamerikanske pojke som blivit mördad på platsen sedan han sagt till tre småpojkar att inte leka med kniv. Fisken gav en viss respekt och den kommunala fastighetsägaren hade låtit målningen vara.

Där på Byälsvägen hade människorna sina rutiner. Varje morgon väntade skolbussen på små flickor i slöja som sprang ut från sina hem med väskor på ryggen och hälsade den hijabklädda chauffören med ett glatt *Salaam Aleikum!* I gryningen vandrade trötta byggnadsarbetare, städerskor och vårdbiträden förbi fisken mot 161:ans busshållplats. Om dagarna lekte barn från all världens länder på lekplatserna mellan loftgångarna. Vid sidan av den gemensamma festlokalen hade någon anlagt en japansk trädgård, så nära naturens egna mönster att den knappt syntes för omvärlden. Ja, sannerligen, Byälsvägen var ett myller av starka krafter och minst en gång om dagen for polisen förbi i sitt trögflytande arbete att göra Bagarmossen till trygg söderförort.

Denna dimmigta grå septembermorgon kom bröderna Johan och Jan Olsson med sin blå skåpbil som de laddat full av frätande kemikalier i sitt uppdrag att hålla Stockholms förorter fria från klotter. Jobben strömmade in och då de inte gjorde det langade Johan spritpennor och färgburkar till skolbarn så var problemet snart löst. Jan Olsson var mycket stolt över firmabilen som just blivit nylackerad. Med stora röda bokstäver skrek den ut saneringsfirmans slogan: **REN STAD NU!** Bilen parkerade framför tillbyggnaden vid Byälsvägen 22. Bröderna tog på sig hjälmar, skyddsmasker och handskar. Likt två astronauter studsade de ur sin farkost innan de kopplade upp sig mot vattenledningen. Lite högttryck skulle bli en fin början, innan det var dags för finliret.

Ur porten kom den jamaikanske tidningsutbäraren. Då han fick syn på de rustningsklädda bröderna i full färd med att högttrycksspruta fisken viftade han på händerna och skakade på huvudet.

”Ta den inte” ropade han på bruten svenska, ”them people in tha hood likes it.”

Men bröderna Olsson hade döva öron och ett uppdrag, värt 4500 exklusive moms på faktura.

I huset intill, två våningar upp kämpade Ylva nyvaket för att få på kopplet på sin stora jycke. Schäferblandningen Pajas var otålig och rände runt fötterna på henne medan hon gjorde sig

klar för morgonens cykeltur. Ylvas ögon var svullna av drömmarnas ansträngning. Gårdagens cirkusföreställning hade vattnat hennes minnen och hela natten hade hon dansat på lina i rosa tyllklänning till beundrande blickar och stigande applåder ända tills väckarklockan påminde henne om värkande leder och ett liv som gått i en helt annan riktning än det hon fantiserat om som barn. Hon tryckte ner fötterna i sina slitna gymnastiskor, öppnade dörren och möttes av den cementgrå morgondimman. Pajas drog entusiastiskt i kopplet. Sitt namn hade tiken fått efter sin förmåga att få folk till skratt. Sin plats i familjen Svensson hade hon erövrat sedan Ylva i ett svagt ögonblick påtagit sig ansvaret som hundvakt. Egentligen hette hunden Svartbäckens Blenda, men det orkade ingen säga.

Morgonluften var kall och loftgången tom. Trädet som räckte upp till andra våningen var den enda färglickan och med sina små röda rönnbär mot de gulgröna bladen lyste den upp i det grå. En och annan tapper koltrast sjöng hest och i huset på andra sidan började lampor tändas och kaffebyggare sättas på. Gäslande gick Ylva längst den grå loftgången och släpade cykeln med sig. I förbifarten noterade hon soppåsarna som stod utanför lägenheten bredvid. En hög fimpar låg vid dörren. Persiennen där var alltid nerdragen på sniskan. Hela stället stank. Knarkarna som bodde där kunde aldrig hålla rent omkring sig. Ylva fick boxa undan soppåsarna så att hon kunde komma förbi med cykeln. Att låsa fast den i cykelstället nere vid porten var uteslutet, det var som att invitera till stöld, därför var hon dömd till detta eviga släpande. Beslutsamt körde hon in cykeln i hissen och tryckte på den gröna knappen för bottenvåningen, innan hon rusade ned för trapporna. Två gånger hade hon fastnat i den blekblå plasthissen från 1973. Sista gången hade hon fått vänta i tre timmar på hjälp. Förutom att vara opålitlig luktade hissen piss.

När Ylva kom ut ur porten slöt hon ögonen och drog ett djupt andetag. Morgonluften i Bagarmossen brukade ge syrefylld känsla av gammelskog. Men denna morgon var inte som andra morgnar och Ylva möttes av en svidande smärta i halsen. Den högg som ett oförutsett förebud och gjorde en sandpappersvass attack mot hennes luftrör. I stället för stärkande morgonluft fylldes hennes lungor av något vasst och frätande. Hon började hosta. Pajas reste ragg och skällde hotfullt rakt ut i dimman.

Bröderna Olsson hade efter flera timmars idogt arbete lyckats få bort det sista spåret av fisken. Eller ”det satans klottret” som de kallat den. Nu stod de lutade mot sin skåpbil med visirerna uppfällda och rökte belåtet varsin cigarett.

Ylva blev stående utanför porten med sin hostattack. Hon försökte lugna hunden samtidigt som hon undrande såg från bröderna i måndräkter till den tomma husfasaden. Pajas lät sig inte

lugnas. Det var som om hunden inte kunde bestämma sig om dimman eller männen i mänkostymer var mest det mest hotfulla.

”Få tyst på hunddjävulen”, väste Johan Olsson med en grimas.

Det tog några sekunder innan Ylva samlat tillräcklig information för att översätta det hennes ögon sa henne. I stället för den stora fisken som prytt tillbyggnaden var där en stor ljus utsuddad fläck.

”Var är fisken?” frågade hon samtidigt som hon försökte hålla både Pajas och cykeln. ”Vad har ni gjort?”

”Vårt jobb”, flinade bröderna Olsson i kapp och fimpade.

Det hände inte ofta att de möttes, ändå var de varandras skugga. Obehindrat svävade de i Universum och vakade över människornas val. Utan God kunde inte Ond finnas och så var det sagt sedan tidernas begynnelse. Vid de tillfällen deras vindar blandades uppkom orkanerna. Som älskande snurrade de runt varandra i en vild dans av motsatser. Nu stod de stilla i tidens tomrum. De betraktade varandra likt kattor. Ingen av dem vek undan med blicken.

Deras Fader hade för länge sedan lämnat skapelsen med sin avskedsgåva; Den Fria Viljan. Det var om denna vilja de båda inte kunde enas. Endast i frånvaron av det goda, kunde dess motsats växa sig stark.

”Ska vi slå vad?”, frågade Ond.

"Jag tycker inte om vadslagningar", svarade God.

"Du är bara rädd att förlora", sa Ond, "människan är kapabel till precis vad som helst."

"Hon är född god och vill göra gott", svarade God. "Och råkar en människa göra fel så ångrar hon sig djupt då hon väl förstår sitt misstag."

"Du har fel", sa Ond "människan är full av skit och jag ska bevisa det!"

"Det kan du inte", svarade God och insåg alltför sent att hen gått i fällan.

Som en brinnande komet rusade de båda krafterna genom Universum ner till jordens norra hemisfär för att än en gång ta upp kampen om människans natur.

Stjärnevinden svepte som en orm kring sitt byte innan den tog beslutet att hugga. Tre varv svävade den över Bagarmossen, innan den med en lätt pust for in genom den öppna balkongdörren till en knarkarkvart. Två människospillror, nedslitna av droger sov i en soffa.

En gråtande kvinna låg på golvet. Hennes kropp krampade av längtan efter heroinfalsariets trygga moderliv.

”Fan ta mig, låt mig bara dö eller försvinna”, gnydde hon. En gång hade kvinnan varit vacker och stark. Nu var hon nålstucken och försmutsad. ”Fan ta mig”, viskade hon åter.

På golvet mellan hennes ben låg en pöl av urin. Männen i soffan var magra och rohypnolbombade. En av dem såg på kvinnan med halvslutna ögon, han ville men var oförmögen att röra sig

På tv:n satt en blek version av döden själv med benen i kors och väntade med tom portfölj på att hämta kvinnans själ.

Ingen hade berättat för den gnyende kvinnan att man ska vara försiktig med det man ber universum om ty det kan hända att man får sin önskan uppfylld.

”Fan, fan, fan”, viskade kvinnan då Stjärnevinden rörde hennes kind i något som liknade en smekning. Sedan blev den ett med hennes kropp.

Fem minuter senare reste sig det själlösa skalet av kvinnan som legat döende och borstade bort heroindammet från sina kläder. Jezebel Jones var född. Det räckte med att hon knäppte med högerhandens fingrar för att de två männen också skulle dö. Hon spände omedelbart sina gröna ögon i Döden som fylld av ursäkter retirerade och for ut genom fönstret med tre själar i sin kappsäck. Sen vände kvinnan sig mot de två döda skalen på soffan. Med huvudet på sned betraktade hon liken innan hon skred till verket. När städfirman väl kom fanns inte ett spår kvar av de tidigare hyresgästernas kroppar.

Det ljusstreck som för en kort stund syns på stjärnhimlen när en interplanetär kropp faller in i jordatmosfären, brukar i dagligt tal kallas stjärnfall. Strålande var den stjärna som föll från himmelen ner på jorden denna morgon. För en kort stund svävade den sökande i gryningsljuset över de rödbruna höghusen i Akalla, innan den hittade sitt mål.

I ett sovrum på Porkalagatan 23 satt Toto Bernhard, på knä och bad av hela sitt hjärta.

”Gud allsmäktig, ge mig styrka att älska dem som förtjänar den minst. Jag tror på människans godhet. Ge oss kraft att gå det goda vägen. Välsigna och beskydda dem jag älskar. Beskydda mina barn, låt dem få vara friska och behålla hälsan. Hjälp Jannique att nå sina drömmars mål. Ge Josef kraft att bli en bättre människa. Välsigna alla vi har älskat som inte längre är hos oss. Låt dem få vila i frid. Gud giv mig sinnesro att acceptera det jag inte kan förändra. Mod att förändra det jag kan. Och förstånd att inse skillnaden. Amen.”

Totos bruna, nariga, händer höll krampaktigt sina fingrar knäppta. Hon hade nästan inte sovit under natten. I rummet intill sov hennes 17-årige son djupt. Han hade varit så märkligt frånvarande då han kom hem kvällen innan. Hans kläder hade doftat av söt tobak och han hade envist hävdad att det var vanlig rökelse. Toto satt kvar i böneställning en lång stund.

Kaffebryggaren i köket hade slutat puttra och en varm hemtrevlig doft spred sig i lägenheten. När hon väl reste sig gjorde hon det tungt. Hennes högra höft var sliten efter år av städande och tunga lyft på fabriken. Hon gned sina ögon. Tog med kaffekoppen in till toalettrummet och satte på mascara. Lindade sedan konstfullt den klarröda turbanen runt huvudet. Ibland då hon såg sig i spegeln undrade hon vem hon var, i vilken stam hörde hon egentligen hemma? Då hon mötte systrar och bröder från Afrika kunde en avundsjuka slå sig in i hennes bröst. De hade rötter. Hennes egna rötter var inlånade, sammansmälta och förvirrade. I hennes hemland var hudfärgen det som skvallrade om slaveriets historia. Någon hade en gång sagt att man kunde gissa sin stam på de maträtter man fått av sin moder. Maten är det sista av vår kultur som lämnar oss. Om det var sant var hon kanske wolof.

Hon gäspade stort, var så trött. Ändå såg hon fram mot arbetsdagen. Hon brukade skoja och säga att hon var född med slavknän, att det låg i hennes gener. Detta behov av att ständigt vara i rörelse för att känna sig trygg. Toto tyckte om att arbeta. Det nya jobbet var bättre betalt än det hon haft på fabriken. Nog för att hon var ensam om att hålla tre våningar, 30 klassrum och 28 toaletter rena. Men arbetskamraterna verkade trevliga. Gulligt, av den där kvinnan att vilja bjuda på kaffe. Toto slöt ögonen igen för att avsluta sin bön helt omedveten om ljuset som svävade i badrummet.

”Gud ge mig kraft att göra en bra dag och ge Josef styrka att hålla sig borta från allt ont, amen”, bad hon. Plötsligt skar ljuset skar igenom hennes huvud som en såg av smärta. *Nej, inte ett migränanfall.* Alltför väl bekant med förebudet som kunde sluta med flera timmars framstupa sidoläge, vacklade hon till och tog stöd mot handfatet. Det snurrade i hennes huvud men i stället för att slå rot försvann smärtan och en enorm dos energi fyllde henne. Då hon såg sig i spegeln kände hon förvånat igen en glimt i ögat hon inte hade sett på många år. En ängel, tänkte hon och lade på lite matchande rött på läpparna.

När Toto Bernhard en halv timme senare småsprang mot tunnelbanan var hon en ny kvinna. Hon rörde sig med lätta steg. Det var som om hon svävade över marken. En nyförvärvad tillit och glädje fyllde henne men hon förstod ännu inte ljusets enorma kraft och den sällsamt mäktiga styrka som flyttat in i henne.

Under samma morgonhimmel på andra sidan staden, cyklade Ylva andfådd genom skogen. FFF, *Fabulous, Forty, Fantastic* peppade hon sig själv som ett mantra vid varje trögt tramptag.

Skogen låg tyst och stilla. Hunden rusade på vid hennes sida. Varje morgon tog de samma tur, ner till skogen bakom Djursjukhuset. Ylva flåsade högt i den minimala uppførsbacken till parkeringen. Cykeln knakade och kedjan gnisslade, den borde smörjas men hon hade inte hunnit. Tramporna var tröga, i bland orkade hon av egen kraft men sen fuskade hon och lät Pajas dra.

Koltrastar hälsade henne och luften bet i kinderna. När de kom till randen av den tvära backen ner mot Söderbysjön släppte hon Pajas, som lyckligt stormade iväg för att skrämma slag på fåglarna vid strandkanten. På avstånd hörde hon hur kanadagässen skrikande for åt alla håll och hon såg plasket när den lufsiga tiken rumlade ner i vattnet.

Ylva fick ljuvliga fem minuter innan det var dags att återvända hem. Fem minuter av alldeles egna tankar. Hon kämpade för att vara mindful och ta in just det hon såg och inget annat, men energiska explosioner av ogjorda räkningar, matinköp, och trasiga elever dök upp i hennes tankar. Det avslutade kontot på Meetyourdarling, poppade upp i skallen. Hur tusan skulle hon nu träffa någon? Här och nu, fokuserade hon. Var här och nu. Ändå dök rektorns ansikte upp framför henne. *Han är ganska söt när han ler.* Hon blev förskräckt över sin egen tanke. *Nu är det riktigt illa om jag tycker rektorn är söt är jag desperat, på riktigt.* Fem minuter här och nu. Hon ansträngde sig frenetiskt för att se stillsamt på dimman över den silvriga vattenytan. Sen andades hon djupt tre gånger och lovade sig själv att behålla lugnet från skogen hela dagen.

”Kom älsklingen!” lockade hon på den dyblöta hunden som stod vid strandkanten och skakade blöt sjö omkring sig.

Fyra kilometer totalt till sjön och tillbaka hem. Hur många kalorier? Ylva brukade fantisera om att jogga. Framför sig såg hon hur hon skulle återfå sin forntida spänst och springa med lätta steg sida vid sida med Pajas. Men hon kom aldrig så långt, tanken och verkligheten blev liksom aldrig samma sak.

Hon hade börjat träningen redan första sommaren med pappa, det var så olikt allt annat där hemma vid Dalälven. Madame Lula hade visat henne hur man skulle göra styrka, mjuka och mage varje dag. Rasande entusiastisk över allt nytt hade Ylva kommit tillbaka till mamma, mormor och morfar på hösten. Mormor bjöd pappa på kaffe men han tackade nej och åkte sin väg. Mamma sa ingenting, bara tittade ut genom fönstret. Satt där med sitt röda huckle och

såg ut som en gumma. Hela vintern hade Ylva tränat och följt Lulas program. Utan vuxnas hjälp. Varje dag hade hon övat och ändå var hon bara åtta år. Den enda som hjälpte henne lite grand var Mirja. Varför hade Mirja tackat nej till hennes vänförfrågan? Ylva ansträngde sig för att skjuta bort tanken. *Fan vad jag ältar, det är inte bra.*

Det var tomt i skogen så här om morgonen. En frid endast avbruten av två golfare som drog sina väskor upp mot de bleknande sammetsfälten. Några rådjur betade vid en äng. Det ena lyfte huvudet och noterade cyklisten men böjde sig ner mot gräset och fortsatte lugnt att äta. Dimman låg fortfarande grå och tät. Hunden sprang inte längre framför, utan gick trött bakom cykeln. Tunga tramp. Gnissel. Plötsligt stannade Pajas. En rostbrun katt stod mitt på vägen. Hunden blev stilla med öronen på spänn. Ylva hoppade av. Katten stirrade på dem båda med sina stora gröna ögon.

Det var en väldig katt, måste vara en hane, antagligen kastrerad, hann Ylva tänka, innan den lugnt började gå mot henne. Med konungslig självklarhet gick katten förbi hunden som ynkligt kröp ihop och gnällde, och strök sig mot Ylvas ben. Det kändes som om tiden stannat och obehag kröp längs hennes axlar. Hunden låg där mesigt vid sidan av henne och skakade. Pajas brukade inte lägga sig ner för katter, hon brukade jaga dem. Spinnande såg jättekatten uppfodrande på Ylva, som utan att förstå varför, böjde sig ner och som i trance smekte dess rygg. Katten kråmade sig med kurrande, för att i nästa sekund promenera från platsen och spårlöst försvinna bland träden.

Kvart i sju öppnade Ylva porten till Byälvsvägen 22. Den pakistanske mannen på fyran höll upp dörren för henne. Han log alltid artigt och var som vanligt klädd i traditionell mössa och bylsiga kostymbyxor. I handen hade han sin slitna ljusbruna portfölj. Han bar den med sådan pondus. Ylva log tillbaka. Synd att han var gift. Hon hade noterat att dottern i familjen bar guldfärgade sandaler, året om. Och att hennes pärlemorrosta tånaglar var de längsta och mest välvårdade tånaglar Ylva någonsin sett.

Tvångsmässigt social avfytrade Ylva ett av sina strålande leende.n

”Hej hur är läget? Allt bra?”

”Tack, tack. Bra”, sa mannen.

”Tråkigt med fisken har du sett?”

”Bra, bra sa mannen. Tack, Tack.”

”Ha en bra dag.” Ylva log så rart hon kunde och vinkade innan hon ställde cykeln i hissen och sprang uppför trapporna.

Innanför dörren till loftgången stannade hon till. Något var sig olikt, hon sniffade i luften. Doften av smuts var ersatt av svavel och kanel. Dessutom såg det märkligt tomt ut. Soppåsarna utanför grannen var borta. Persiennen uppdragen. Nyfiket sneglade hon rakt in i lägenhetens hjärta samtidigt som hon gick förbi, men köket var tomt.

Lika tomt var det i Ylvas eget kök, men där ekade mobilklockornas envisa melodier. Från ena rummet hördes reggae och från det andra fotbolls VM:s slagdänga. All tanke på egen frukost flög med ens bort. Ylva hällde med rasande fart upp kaffe i två muggar, bredde smörgåsar, tog fram en apelsinkaramell och gick in till Dina som snarkade högt, fullständigt oberörd av mobilen. Flickans hårlockar ringlade som havstång över huvudkudden och en blek hand med avskavt blått nagellack höll upp täcket till skydd. En levande vulkan var hon, Ylva visste det och samlade sig för att inte lockas till bråk. Hon fick sparka bort en klädhög från golvet innan hon kunde nå fram till sängen.

”Vakna hjärtat”, sa hon milt och tryckte in karamellen i flickans mun. Blodsockerhalten var på sådant minus varje morgon och Ylva hade i sexton år kört karamelltricket. Ibland fungerade det, ibland inte.

”Helvete, jag har försovit mig.” Dina for upp, hennes svarta ögon stirrade ut i rummet,

”Lugn vännen, ta kaffe och macka, du måste äta”, sa Ylva så mjukt som hon någonsin kunde.

”Ut härifrån, jag är sen!” Dina knuffade bort sin mamma och slängde täcket på golvet. Hon såg skogstokig ut på ögonen.

”Ta lite av smörgåsen du behöver det älskling.”

Ylva räknade tyst på tyska *ein*, *zwei*, *drei* samtidigt som hon försiktigt backade ur rummet för att inte konfrontera det hotande utbrottet och siktade in sig på sin andra dotter som snarkade högt till tonerna av Bob Marley. Seg som en ensam björkvidja på en norrländsk hed och fullständigt oberörd av vad som än som stormade kring henne låg hon utslagen tryggt på rygg i sängen. De långa flätorna var uppknutna till en boll som hölls ihop högst upp på hennes huvud, Buddafrisuren kallade hon Noa den. Flickan lyckades som vanligt med konststycket att både le och snarka då Ylva klappade om henne.

”Mmmm, väck mig om fem minuter?” mumlade Noa och vände sig om, för att åter och lika leende försjunka i sömnens armar.

”Upp nu hjärtat, jag måste till jobbet, är redan sen”.

Ylva rättade till frukostbrickan, som knappt fick plats bland allt nagellack, mobil- telefon och godispappret på nattduksbordet.

Dina satt i hallen och knöt på sig skorna. Hon såg lika vild ut på ögonen fortfarande.

”Har du ätit?” frågade Ylva så snällt hon bara kunde.

Utan att svara rusade flickan ut och smällde igen dörren efter sig.

Kvar på golvet i hennes rum stod den orörda kaffekoppen och mackan. Snabbt la Ylva smörgåsen i en plastpåse och gick ut på loftgången. Hon väntade tills Dina kom springande på vägen nedanför och först då slängde hon ut den. Med en duns smällde den rakt i huvudet på flickan och studsade in i buskarna.

”Hoppsan”, skrek Ylva.

”Vad fan morsan!”, skrek Dina och duckade irriterad.

Ylva log glatt, slog beklagande ut armarna och ryckte på axlarna.

”Snygg nickning! Ät mackan på tunnelbanan och glöm inte att ringa i kväll från träningen, jag möter dig!”

Dina klev rakt in i buskaget, tog upp mackan och blängde upp mot sin mor.

”Ja, ja, ja ”, sa hon och tog en tugga av mackan samtidigt som hon kastade en butter slängkyss upp i luften. Ylva låtsades fånga pussen och slängde tillbaka. Väl medveten om att hon skämde bort sin dotter vågade hon aldrig ett avsked osams. Det fick kosta vad det ville. Hon tänkte aldrig utsätta Dina för det hon själv råkat ut för.

”Älskar dig gumman” ropade hon efter sin dotter som tog trapporna ner mot fotbollsplanen.

”Puss, puss” ropade Dina och försvann med det mörka håret som ett askmoln efter sig.

Ylva tittade på klockan och insåg att hon själv inte skulle hinna äta någon frukost. Å andra sidan gjorde det inte så mycket hon var ju fet så det räckte.

Varje måndag morgon var det lärarkonferens på Stockholms Akrobatiska Kunskapsgymnasium. Kaffe, kaffe och ännu mer kaffe. Ylva kom som vanligt fem minuter för sent. Rektorn pratade om kvalitetsmätningar. Morgonen till ära hade han en grå kostym och hans mustasch bar spår av något som kunde vara croissant. Hans ansikte var rödflammigt och ögonen stressade. Det var något med hans andhämtning som kändes blodtryckshöjt. Rummet var fullt av trötta lärare som alla lekte duktig elev. Med låtsad min av intresse över sina ansikten, såg de tomt på den mässande rektorn. Hans röst var entonigt sövande. Ingen orkade riktigt med hans intresse för kvalitetsmätningar. Försiktigt tassade Ylva fram och fick tag på en ledig stol. I samma sekund som hon satte sig började mobilen ringa smurfversionen av toreadorarian ur Carmen. Till kollegornas skadeglädje hann hon tömma hela väskan innan hon äntligen hittade mobilen, som precis tystnade. Missat samtal. Dina. Rektorn gav Ylva en sträng blick och fortsatte sin predikan.

”Vi har elevkonferens på onsdag och jag får be er vara ordentligt förberedda. Kolla upp frånvaro och kontakta hemmen innan dess om den överstiger femtio procent.”

Pliktskyldigt noterade Ylva i sin kalender. Det var en katastrofal oreda i den, som med allting annat. Hon hade svårt att läsa sina egna anteckningar. På ett ställe hade hon skrivit ett telefonnummer utan namn och på ett helt annat hade hon gjort den informativa noteringen 10.45. Förbryllad såg hon ner över sitt oorganiserade liv.

”Sen var det dags för utvecklingssamtal. Jag har lagt lappar i era fack och jag vill att ni fyller i dem. Det är alltså era samtal med mig jag talar om. Glöm inte att de är lönegrundande.”

Ett mummel hördes i lärarkåren. Alla visste att lönerna aldrig höjdes, hur fint man än fyllt i sina papper och hur förberedd man än var.

Rektor lämnade över till skolsköterskan med de intensiva ögonen. Bahar harklade sig och såg lite nervös ut och talade alldeles för snabbt.

”Hej, jag redan träffat några av er på första hjälpkursen, som vi hade på fredagen. Jag har nyligen tillträtt tjänst 75% här... heter Bahar Amin. Egentligen jag ville vi ska ha mer tid. Jag tittade på journalen och många elever på skolan ska må mycket dåligt.”

Ylva vaknade till. Hon gillade det hon såg av Bahar. Även om det varit sällsynt pinsamt i fredags, då hela kollegiet varit kallade till Första hjälpenkursen. Endast fyra av tjugofem lärare hade dykt upp och blåst luft i de fläckiga dockorna. Mattelärarna hade visat sig vara intressanta typer, den ena var norrman och den andra en stammande polack, som egentligen var kärnfysiker. Ganska snygg, lite skallig bara men korthåriga killar brukade ju vara pigga. Tre av tjugofem lärare, det motsvarade ungefär hur eleverna dök upp på lektionerna. Ylva visste att hon borde prata med rektor, men hon gillade inte att skvallra. I det samma löste skolsköterskan själv problemet. Bahar flyttade snabbt en lock från ansiktet svalde hårt och det syntes hur hon tog sats. Det var som om hennes brytning blev hårdare.

”Jag ska ge förstahjälpenkurs en gång till eftersom bara ...” Sjuksköterskan tittade på ett papper. ”Marek, Ola, Margaretha och Ylva var där av alla lärare. Men vår städerska Toto var där. Bra!” Hon vände sig till rektorn frågande. ”Och du hade kallat alla ja?”

Jan Gustavsson nickade och såg argt på lärarkåren. Ylva fick sig dock en gillande nick. Han var lite söt när han log rektorn. Bahar fortsatte oberörd över sitt sociala självmord.

”Nu jag börjar med akut ärende. Jag sett över elever i skolan. Vi har femton procent elever med bakgrund riskområde, för könsstympling. Det gäller främst IV-program. Därför jag lagt fram information utanför sköterskemottagning på 15 språk. Jag önskar att vi ska diskutera detta.”

Hon gjorde en paus och såg ut över lärarkåren. Hennes ansikte var rödlätt av ansträngning och ögonen blanka. En kompakt tystnad mötte henne. Det var som om hela lärarkollegiet fått en dos sömnmedel avsedd för flodhästar.

”Alltså broschyrerna ligger där, vi ska bara få flickor att hämta.”

Hon tittade på den halvsovande massan som fortfarande stirrade stumt framför sig.

”Hör ni mig?” frågade Bahar argt och såg hjälplöst på rektorn som tittade bort.

Några lärare började skruva på sig och ett mummel växte fram i rummet. En röst hördes över de andra.

”Jättefint du, jag menar inte att klanka på ditt arbete, men det här är ju Sverige, det är olagligt med könsstympling här, så det kanske finns andra saker som är mer aktuella för oss, droger till exempel”, sa en av samhällskunskapslärarna utan att räcka upp handen.

Bahar nickade och innan hon hann fortsätta bröt en tjock flintskallig man med glasögon in.

”Kul med en ambitiös sjuksköterska, jätteskoj, men i egenskap av religionslärare måste jag ju ändå tillägga att våra elever är långt över riskåldern, i Egypten sker ju ingreppet på flickor i sexårsåldern. Våra elever är sexton. Too late kanske man skulle kunna säga!”

Han kammade in några fnitterpoäng och såg nöjd ut.

”Sant”, svarade Bahar. ”Men flickors systrar och vänner vi ska hjälpa de yngre!”

”Intressant, men kan vi inte få droginformation, istället, det skulle jag tycka var jätteviktigt”, medlade bildläraren på sjungande finlandsvensk dialekt samtidigt som hon snurrade på sina gråblonda flätor.

En äldre manlig lärare med röda ögon och alkoholistnäsa reste sig. Han pekade på klockan, skakade på huvudet och såg arg ut.

”Ni får ursäkta mig. Jag är anställd här för att *undervisa* och nu har jag en lektion att förbereda.” Lärarens sorti blev signalen för alla.

”Glöm inte elevkonferensen och frånvaron”, ropade rektorn över sorlet och den plötsliga rörelsen som fyllde rummet.

Bahar stod kvar och blinkade intensivt. Ylva gick fram till henne.

”Bra jobbat. Jag tycker du för fram en väldigt, viktig sak.”

”Ingen verkar vilja lyssna. Och vad gör rektor?”

”Jo, folk är stressade bara. Ska vi äta lunch ihop?” Ylva tittade på klockan. Fem minuter till lektion.

Bahar nickade och log.

”Ja, vad mysigt. Jag har dolma med, jag bjuder dig!”

”Så gott! vid tolv?”

Ylva såg hur Bahar bet ihop mot tårarna och klappade henne uppmuntrande på armen, sen samlade hon ihop sina saker, och snodde åt sig en kaffekopp fast hon mycket väl visste att hon inte fick ha kaffe på lektionen, och sprang i väg.

I den här salen råder största möjliga tysssstnad stod det på dörren till akrobatiksalen. Ylva låste upp till omklädningsrummen. Toto låg på alla fyra inne i flickornas dusch och skrubbade golvet. I dag hade hon röd turban som matchade de röda skurhandskarna och lika röd städrock. Det doftade gott av såpa och Toto log med en värme som fyllde hela rummet.

”Gomorrön!” ropade Ylva och skvätte samtidigt ut ett par droppar kaffe på golvet. Hon böjde sig genast för att torka.

”Ta inte jobbet ifrån mig, madame”

Ylva kände rodnaden stiga i ansiktet.

”Men jag får inte ha kaffe här.”

”Men kanske du *behöver* ha kaffe här” sa städerskan. ”Ni har viktigt arbete med ungdomar, vår framtid i händerna, så kaffe är nog bra!”

Ylva kände hur det sved till i ögonen. Vänligt bemötande var så ovanligt att hon nästan inte kunde stava till det och dessutom blev hon imponerad över Totos pondus. Hon hade nog inte varit med om att en städerska så självklart tog plats i rummet förut. De flesta städarna stannade på skolan ganska kort tid och under den tiden var de någon slags osynliga skuggor som i ett evighetsarbete plockade skit efter ouppfostrade tonåringar. Ylva brukade alltid försöka visa eleverna att alla människor hade rätt till ett värdigt bemötande. Men det var svårt när inte ens de andra lärarna ansträngde sig. Och arbetsvillkoren var förfärliga. Den senaste städaren, en ingenjörsutbildad ukrainier hade gett upp och slutat sin tjänst, efter att en av eleverna bajsat *på* toalettlocket.

”Det är nog ingen som har skurat den där duschen på flera år.”

Ylva tog en klunk av det varma kaffet. Toto reste sig och gick ut till Ylva. Såg henne rakt i ögonen. Blicken var intensiv.

”Tack Ylva att du tog mig till ABC kursen. Det var roligt. Alla ska kunna det.”

”Tack, att du var med. Det behövdes, särskilt när vi var så få. Toto är fint namn. Vad betyder det?”

”Egentligen det är, vad säger man, smeknamn. Jag heter Clotilde! Men när jag var liten mina systrar sa Toto.”

”Ok, Toto. Jag är ledsen men jag måste jobba nu”, sa Ylva, gjorde en grimas och en ansats att gå. Det kändes som om hon aldrig riktigt hann prata med denna kvinna. Men städerskan spärrade hennes väg med sin stora kropp.

”Ylva är fint, vad betyder det? Är det svenskt? Du känns inte svensk?”

Ylva sög åt sig av komplimangen, men kikade på klockan. Eleverna skulle komma när som helst.

”Det är fornnordiskt och betyder vargkvinna. Min pappa hade lite blandad bakgrund, du vet cirkusfolk, men mamma var dalkulla.”

”Oj, vilket namn”, sa Toto och böjde sig leende ner för att torka upp kaffeskvätten.

”Vargkvinnan, du måste vara stark!”

”Tack, tack snälla och förlåt min klumpighet”, sa Ylva och tittade olyckligt på de utspillda kaffedropparna. ”Och förlåt att jag är stressad.” Hon kände sig inte särskilt varglik, snarare som en skuldmedveten gödgris. Och ständigt detta *förlåt mig*. Men Totos leende blev kvar som en vänlig skugga efter henne. Skulden mattades av och Ylva konstaterade att hon faktiskt kände sig rätt bekväm i städerskans sällskap. Med kaffekoppen fortfarande hårt i handen gick hon in i salen.

Musiken från Fellinis *Amarcord* strömmade ut genom högtalarna. Ylva satte dimmerljuset på halv nivå för att skapa stämning och drog för gardinerna. En efter en droppade eleverna in och spred ut sig i salen för individuell uppvärmning. Ylva ställde sig i mitten.

”Fånga solen!” ropade hon och sträckte upp sina armar mot taket. Tjugo par armar följde henne genast. ”Gör det på ditt eget sätt!”

Ylva gladdes åt att veckorna av träning gett effekt, eleverna hade trots allt blivit inkörda och de började genast fylla rummet med variationer. Det här hade inte varit möjligt för ett år sedan. Sharmy en mörkhyad lång kille, från Somalia slängde sig på marken och slöt ögonen. Den indiska flickan Tara klättrade upp i en av lianerna, lika lätt som om hon varit en apa. Hon snurrade benen om repet och hängde ner samtidigt som hon sträckte ut armarna. Jorma, en rödhårig, finnickig grabb klättrade högst upp i ribbstolen och ställde sig som en galjonsfigur rakt ut från den.

”Flytta molnen!”

Genast följdes hennes önskan av eleverna som svajade med sina kroppar. Själv markerade hon, så graciöst hon kunde, genom att svepa sin kroppshyddan fram och tillbaka, väl medveten om fettvalkarna som hon nödtorftigt försökte dölja i en indisk sarong. Sen bytte hon låt till James Browns *Sexmachine*.

”Svettas”, skrek hon och noterade i ögonvrån Salima som försenad smög in genom dörren och satte sig avsides på bänken.

Eleverna följde Ylvas anvisning och började springa fram och tillbaka i studion.

Ylva närmade sig den försenade flickan som kröp ihop med korslagda armar.

”Jag har feber, pallar inte”, viskade hon och vände bort huvudet. Ylva rynkade bekymrat pannan. Det här var tredje lektionen som Salima undviktit.

”Jag gillar inte det här, du är en av mina bästa elever. Har du varit hos syster?” frågade Ylva.

”Hon hade inte tid”, svarade flickan.

”Gå dit igen, hon har tid bara du ger dig till tåls och väntar lite. Sen vill jag att du kommer tillbaka till mig så att vi kan prata en stund, efter lektionen, okey?”

”Får jag närvaro?” frågade Salima med stora sorgsna ögon ”min farbror blir galen annars”.

Ylva nickade tveksamt.

”Bara om du kommer tillbaka”.

Salima försvann. Hon såg lite stel ut. Rörde sig som om hon hade ont. Som om något var fel. Hela flickan signalerade ”hjälp”.

Låten hade hunnit ta slut och Ylva delade upp gruppen i balansövningar.

”Vi ska gå på lina, över eld”, sa hon leende mot klassen.

Alla jublade. Ylva hyschade och viftade förstärkande med händerna tills klassen åter tystnade.

”Men vi kommer inte att tända eld förrän alla klarar linan.”

Klassen buade och ett surr av röster växte fram.

”Hela mitt liv är en balansgång på eld”, ropade Tara. De andra skrattade.

”Bra”, sa Ylva. ”Då kan du ju det här.”

De stora, svarta sopsäckarna låg prydligt i fronten av vagnen. Bredvid dem låg de små, tunna, fladdriga vita. En flaska Dr Faust Special fick plats mitt emellan. Toto sträckte på ryggen och tog sig för höften. Den värkte men inte lika illa som vanligt. Vissa stunder kände hon sig nästan viktlös och fylld av oändlig styrka. Nästa minut var hon sig själv igen. Hon rörde vid silverkorset runt halsen. Några förbipasserande tonårsgrabbar hasade sig förbi henne och öppnade glasdörren till korridoren.

”Hej killar!”, ropade Toto och tog leende sats med vagnen. En av grabbarna släppte demonstrativt igen dörren så att den krockade rakt in stadvagnen med en smäll. Toto blev stående fångad i en fälla av dörren. Killarnas skratt ekade och hon lyfte förvånat sin blick mot

deras ryggar. Plötsligt kände hon kraften igen. *Vänta*. Hon spände ögonen i en ryggtavla. *Ett, två, tre steg, där!* Grabben stannade tvärt, vände sig sakta och såg på henne. En kort stunds tvekan uppstod.

”Förlåt mig, att jag inte var tillräckligt snabb”, log hon ödmjukt, där hon stod mitt i dörren.

De andra grabbarna stannade till en bit bort och stirrade på henne som om de sett en besökare från yttre rymden.

Toto stod kvar lika vänligt leende. Killen närmast dörren hade vackra lite sneda ögon, som påminde om en glömd indiankultur långt borta.

”Kom igen Diego”, sa en av hans kamrater och började röra sig bortåt. Diego såg tvekan från sina vänner till Toto. Någonting höll honom kvar och hur han än bar sig åt kunde han inte röra sina fötter. Han började svettas. Hon höjde lätt på ögonbrynen och nickade mot dörren.

”Diego, va fan?”

Han slog ner blicken och försökte gå mot sina vänner men skorna var som av bly och skuldens häftstift stack in i hans fotsulor. Hans kompisar var redan långt borta.

Det gjorde ont.

Nu vänder du om, lilla vän och visar din goda sida, för jag är säker på att den finns där, tänkte Toto och stod kvar i dörren. I samma ögonblick som tanken lämnade hennes huvud började höften åter smärta och hon kände tröttheten.

Diego vacklade till, det brusade i hans öron. Han vände om och kom sakta tillbaka. För varje steg han närmade sig den stora mörka kvinnan med städvagnen gjorde hans fötter mindre ont.

”Ursäkta mig”, sa han osäkert och öppnade dörren med en svepande gentlemannamässig gest.

Toto puttade sakta vagnen igenom och skred fram som en halt drottning, lika milt leende.

Diegos polare stod nu på bra avstånd i korridoren. Något hade fått dem att vända sig om. De såg förvånat på sin kompis. Diego den coolaste killen, han som sket i allt, stod nu som värsta guldgossen och höll upp dörren åt städerskan. Ingen av dem sa något.

”Gud välsigne dig”, sa Toto och rullade städvagnen mot toaletterna. Kraften var tillbaka i hennes kropp.

Diego stod kvar vid dörren och såg förundrat på kvinnan i den blå städrocken som med breda höfter gungade framåt. Hans hjärta kändes varmt.

En av toalettdörrarna stod på glänt. Den mittersta var låst och Toto började med den tredje, handikapptoaletten. Rummet stank av urin. Pappret var slut. Det var blött på golvet vid toan,

som om någon, förmodligen av manligt kön, struntat helt i att sikta och valt att fördela sina gracer som en revirpinkande hanhund. Handduken låg knölad på golvet. Dessutom hade någon lagt en gröngul loska i handfatet.

Med stillsamma rörelser tog hon sprayflaskan från vagnen och sprayade. Lika långsamt hällde hon varmt vatten i skurhinken. I fickan låg mobilen. Tre gånger hade hon försökt ringa Josef för att se om han kommit iväg till skolan, men hon hade inte fått något svar. Jag vet i alla fall var min son är, tänkte hon och försökte knuffa bort minnet av den sötaktiga rökdoft som obarmhärtigt definierat hans tillstånd kvällen innan. Han hade hävdad att han höll sig borta från dåligheter, att även om andra gjorde dumma saker lät han bli och att han bara varit i deras sällskap. Vad tror du om mig mamma? hade han frågat och sett djupt sårad ut. Men hon trodde inte, hon visste att farliga saker fanns omkring honom och att hon måste hjälpa honom att undvika dem. Toto doppade trasan i det varma vattnet och vred ur den. De röda skurhandskarna gjorde henne lite glad. Hon hade beställt ett par nya lila från internet. Man får inte roligare än man gör sig, tänkte hon och nynnade på en variation av Amazing Grace. Sången fick henne att dämpa oron och sortera sina tankar. Envist gnodde hon med trasan, slet med varmvattnet och torkade torrt med bomullsduken. När hon fyllde på toapapper fann hon att någon öppnat plåtlådan som omgav rullen och tagit den. Hon skakade leende på huvudet. Vem stjal toapapper? Kanske en fattig person som inte har något hemma. Vem vet var våra barn kommer ifrån? Plötsligt stannade hon upp i sin rörelse. Från den låsta toaletten intill hördes ett lågt gnyende som om någon grät.

Toto knackade på toadörren. Gråten där inifrån upphörde genast. Hon rynkade pannan och knackade igen.

”Det är upptaget”, hördes en flickröst.

”Jag vill inte störa, bara höra hur du mår”, sa Toto oroligt.

Inget svar.

”Jag ska städa här bredvid, vill du så vet du var jag är”, viskade hon och gick in i den tredje toaletten.

Toto sprayade handfatet och såg framför sig dramatiska visioner av hur hon tvättade bort tårar. Bilder formade sig i hennes inre. Ett gråsvart mörker där en skrattande kråka högg i ett hjärta. Ett kvävt skrik över en ung flickas läppar. *Kära barn, öppna ditt hjärta, jag är här för att ge styrka.* Totos huvud blixtrade till av huvudvärk. Hon gnodde svepande med trasan över handfatet, hörde hur dörren intill öppnades och att någon gick därifrån med raska steg. Kvickt stack hon ut huvudet genom dörren och uppfattade bara ryggtavlan på den mörklockiga flicka som skyndade bort.

Fundersamt avslutade hon sitt arbete och gick in till den mittersta toaletten. Det luktade smärta där inne. Hon rynkade på näsan och följde doften. I papperskorgen låg en stor hopknycklad bit toapapper. Då Toto lyfte på pappret såg hon blodspåren som någon nödtorftigt försökt dölja. Klarrött färskt blod som om någon gjort sig väldigt illa.

Ylva tackade eleverna för lektionen, hon gillade gruppen. Kvar i salen dröjde sig Melwin en smal och gänglig yngling med en storslagen kinesisk drake tatuerad på halsen. Det var som om denne magre pojke ville demonstrera någon slags manlig förmåga att tåla styrka. Smärtan måste ha varit fruktansvärd när han placerade draken just där. I mitten av Melwins näsa hängde en ring och i hans ögonbryn stack en tagg av silver fram.

Melwin tånjde lite på lårmusklerna mot en bänk och tittade på henne. Ylva blev stående och väntade.

”Det ska bli kul med övningarna på lina”, sa han. Men hon visste att han varken stannat kvar för att tänja eller diskutera lindans över eld.

”Läget”, frågade hon till slut och satte sig på bänken, med blicken stadigt riktad på honom. Att livet var svårt stod tydligt skrivet över hans ögon.

Han ryckte på axlarna och böjde ner huvudet så att hon inte kunde se hans ansikte.

”Melwin, hur är läget?” Fortfarande inget svar. ”Du verkade trött i dag”, försökte hon igen. Melwin suckade och började gräva i sin gympatrunk samtidigt som han svalde hårt. Så samlade han styrka och med bruten röst fick han fram ett svar.

”Alltså det e rätt skitigt ...brorsan slog sönder min dator i helgen. Alla mina skoluppgifter har gått åt helvete. Jag som verkligen försökt i år ....”

”Och?”

”Vi började slåss och jag drog hemifrån.”

Han stirrade ner i sin väska och hon hörde darret i hans röst. Stackars kille. Det här var nog inte första gången det var strul hemma.

”Så vart tog du vägen?”

”Hem till min tjej.”

”Vad sa dina föräldrar?”

”Nada, morsan deppar, hon säger inte ifrån, farsan bor i Malmö ... tror jag.”

”Hur länge kan du stanna hos din tjej?”

”Hennes farsa gillar inte att jag sover där.” Melwin skakade på huvudet. ”Jag får nog slagga hos någon polare.”

Stackars pojke. Helst ville hon ta hem honom. Ge honom kanelbullar och mjölk. Jag kan inte ta hand om hela världen upprepade hon för sig själv. Men Melwins blick såg jagad ut och hon visste att han rörde sig i kretsar som snarare skulle sänka än lyfta honom. Om de var hans enda trygghet var risken stor att skolan snart skulle ha en elev mindre och gatornas värld ännu en fotsoldat. Men grabben var envis och kanske var det hans livlina.

”Du kanske ska prata med vår kurator?”

”Skojar du?” frågade Melwin och skrattade snett. ”Hon är bara här på fredagar och då har hon lunch halva dagen, men det är lugnt, jag klarar mig.”

Han reste sig och sträckte på ryggen. Såg stolt ut mitt i sin sorgsenhet. Ylva nickade tveksamt. Kanske var han överlevare, men även sådana kan behöva backup ibland.

”Ok, vi gör så här, jag ger dig mitt mobilnummer. Om du sitter i skiten och inte kan stanna hos din tjej, eller någon polare, så hör du av dig, ok? Vi har en soffa. Jag vill inte att du bor på gatan.”

Melwin plockade fram mobilen ur sin träningspåse. Han gav den till henne och hon knappade in sitt nummer. När hon åter räckte honom mobilen och han tog emot den noterade hon att hans hand darrade.

”Tack”, sa han och lyfte sin stora trunk.

”Har du ätit?”

”Det är lugnt, jag kăkar i plugget.”

Hon såg efter honom då han släntrade ut ur rummet.

”Vänta ... skicka mig ett sms, så jag får ditt nummer”, bad hon. Han nickade och höjde handen till en hälsning.

Ylva suckade och gick in till sitt arbetsrum. Papper varvade med skitiga kaffekoppar och brödsmluror täckte större delen av bordet. Känslan av Melwin var kvar. Grabben kanske inte var en av Guds bästa änglar men omständigheterna gjorde sitt till. Hans mamma hade aldrig visat sig i skolan och de gånger hon blivit kallad till samtal hörde hon inte ens av sig.

Ylva öppnade datorn, pillade bort lite skräp från tangentbordet och knappade in närvaron. När hon kom till Salimas namn tittade hon på klockan. Varför hade tjejen inte kommit tillbaka till lektionen? Med en suck tryckte Ylva in ett F som i frånvarande.

Det var en gång en liten moderlös inuitflicka som hette Sedna. Hon bodde med sin fader i utkanten av byn. Hennes bästa vän var hunden vid vars sida hon brukade krypa ihop.

För inuiterna är livet kallt och hårt. Solen lyser bara fyra månader om året. Tjälén går aldrig ur marken och alla måste bidra till försörjningen.

Sednas far var en modig man, ibland var han modigare än han hade förstånd till och därför blev Sedna föräldralös. Hennes farbror tog motvilligt hand om henne. Snart började hans fru klaga och tyckte att både flickan och hunden var till besvär. Sedna gjorde allt hon kunde för att vara till lags. Så ofta hon kunde samlade hon spillved och hjälpte till med all slags sysslor, väl medveten om att hon levde på nåder. Varje kväll innan hon skulle sova la hon sig vid den stora hundens sida och tittade på stjärnorna. Hundens värme tröstade hennes ensamhet. Så kom svälten. Och hungern.

En dag tog Sednas farbror henne avsidet.

”Gå så långt du kan och försök att hitta spillved, men kom inte tillbaka förrän nattens stjärnor lyser”, sa farbrodern.

Eftersom Sedna var en lydig flicka gjorde hon som hon blivit tillsagd. Men när hon gått så långt som hon vågade så började hunden gnälla. Sedna förstod att något var fel och sprang tillbaka. Då hon kom till boplatsen fick hon se att alla packat sina kajaker och var på väg ut i vattnet. Farbroderns kajak var den sista som lämnade stranden.

Sedna förstod att hon skulle dö, därför tvekade hon inte utan kastade sig i vattnet och fick tag i kajakens kant. Farbrodern tog då fram sin kniv och skar av hennes fingrar. Sedna föll mot havets botten. Hennes blod blev fiskarna i vattnet. Hennes fingrar blev sälarna och hon själv blev havets Gudinna. Vid hennes sida vakade ständigt den stora hunden.

Varje gryning släppte hon ut sina djur i havet, så att människorna skulle finna föda och inte skulle behöva vara hungriga. Varje kväll samlade hon åter in sina djur.

Men orsak ger sin verkan och handling ger sin konsekvens. Varje negativ tanke, elak handling eller ont dåd människorna gör samlar sig i Sednas hår och börjar klia. Klådan växer till irritation, men havets Gudinna kan inget göra, hon kan inte ens kamma sig eftersom hon inte har några fingrar. En morgon har det kliat så mycket att hon inte längre släpper ut sina djur i havet. Människorna får gå hungriga.

Då måste shamanen resa med trumma. Han flyger genom eld, stjärnor och snö tills han når havets botten. Där talar han till gudinnan och kammar hennes hår. Sen flätar han hennes hår i två långa flätor. Precis sådana flätor som inuitflickor har än i dag. Och när onskans klåda äntligen är borta släpper Sedna ut sina djur så människorna inte längre behöver gå hungriga.

Tunnelbanan var precis så packad som den alltid är vid femtiden då söderförortens arbetare med trötta ryggar trängs om få sittplatser. Ylva sneglade mot fönstret. Hon tyckte om att se på sina medresenärer i smyg. Bilden var mildare och mörkare än verkligheten. Snett emot Ylva satt en mörkhårig man med grå tinningar och lätt skäggstubb. Han hade långa linjer av skratt i sina ögonvrår och läste i en tjock bok. Mannen höll titeln just så att hon inte kunde se vad han läste, men hon såg att han bar en ring på sin tumme. Ingen vigselring i alla fall. Han såg upp som om han känt hennes forskande blick. Hon blev generad och vände blicken mot fönstret. Nu kunde hon se att han betraktade henne. Sakta höjdes hans blick mot fönstret och i den svala skuggbilden såg de på varandra. Längre. Han log och hon kände sina skrattgropar dras ihop. Hennes kropp blev varm. Det var så länge sedan hon haft en flirt. Tiden räckte ändå inte till. Lederna värkte efter dagen. Hon funderade över Melwin och Salima. Plötsligt kom hon ihåg Dinas samtal. Ylva fiskade upp sin mobil och såg att hon missat fem samtal från sin dotter. Sms-symbolen lyste. *Förlåt att jag var dum i morse. Jag älskar dig mamma.* Ylva tryckte på uppringning men fick inget svar. Med ens blev hon orolig. Ständigt denna rispande rädsla att något skulle hända hennes barn. Varför svarade inte Dina? Ylva knappade ihop ett sms *Det är mitt jobb att vara snäll, du är min unge ;) var är du?* I samma sekund som hon tryckte på send kände hon ett spår av hunger och insåg att hon inte ätit lunch. Helvete, så pinsamt, hon hade ju missat lunchen med skolsköterskan. Ännu pinsammare var det faktum att Ylva själv tagit initiativet till att äta ihop. Skolsköterskan som hade varit så ledsen. Typiskt. Huvudet var överfullt. Hjärnan hade sparat ur och börjat sortera ut saker på eget bevåg. Överlastningens absurda effekt. Ylva lovade sig själv att hon måste kompensera den missade lunchen.

Hon kände åter mannens blickar och sneglade mot honom. Han log fortfarande. Men hon varken vågade eller mäktade möta hans blick. Vad var hon? Ingenting. En kvinna med Alzheimer light som inte fick ihop sitt liv.

Mannen mitt emot ställde sig upp i Hammarbyhöjden. Han såg på henne en gång till innan han gick mot dörrarna. Den här gången log han direkt mot henne. Hon kände det, höjde sitt huvud och log tillbaka fylld av spirande energi. Kanske kunde hon faktiskt fortfarande flirta? Män kanske fortfarande kunde se henne? Just som han trängde sig igenom massan vid tunnelbanedörren noterade hon boken i hans hand. Energin rann ur henne som vatten från en högtryckstvätt.

Den svarta bokens gyllene bokstäver lyste klart.

Nya testamentet.

I rymden ligger galaxerna huller om buller och sida vid sida. Till 95% består de av tomrum. Det är som om någon sopat ihop material i dem i en liten hög och bara väntar på att skyffla bort dammet på en skovel. I Bagarmossen hade Jezebel Jones vädrat ur den sunkiga lägenheten. Borta var alla spår av knarkarkvart och förfall. Nu var här rent, näst intill sterilt. Städfirmen hade gjort ett hyfsat arbete. Här skulle hon kunna fundera, fokusera och lägga ut strategier. Hon gick njutningsfullt ut på balkongen för att ta sig en cigarett och svor då hon trampade i sandblandad skit och fimpar. Belåtenheten försvann, en svada av svordomar forsade ur hennes mun. Den bruna katten fräste och flydde in i lägenheten. Pudeln gnällde och kröp in under soffan. Med bestämda steg och sinnet fyllt av raseri hämtade hon en sopborste i svart plast med tillhörande skyffel.

Dammet yrde och sopborsten for med svepande och svischande över betonggolvet. Hon puttade fräsande upp varje hög på skyffeln och slängde ut den över balkongräcket. Ju mer hon sopade desto mer damm växte fram. Men dammet blev allt finare och allt subtilare, hennes fräsande övergick till envetna suckar. Högarna blev allt mindre, små ljud kuttrade ur hennes strupe. De lät allt nöjdare. Stoftet från människornas handlingar, tänkte hon och slängde ut dammet över räcket och såg det spridas för vinden.

Och i vinden dansade stoftet, det for i virvlar över torget och fastnade på dörren till Abu Saids tobaksaffär. Han hade tagit över affären i Bagarmossens centrum efter sin farbror som flyttat till Västerås och blivit sjukpensionär. Said var nöjd, han hade målat väggarna i klarrött och för hand dekorerat en bård av slingrande blad och droppar i guld. Sen hade han satt upp en hylla med nargilas, direktimporterade från Marocko. Vattenpiporna lyste upp i den lilla tobaksaffären med sina klara färger i rött, grönt och blått. Vid diskens hörn hade han ställt upp ett fat i mässing med tobakssorter. Där fanns äppelblandning och mynta och runt tobaken hade han satt upp små silverfärgade förpackningar av kol formade som en blommas blad. Omsorgsfullt hade han möblerat om i hela affären. Han hade till och med ställt en liten orientalisk bänk på trottoaren utanför så att den skulle signalera välkomst och hemland. Slutligen hade han fyllt på sitt cd-lager av arabisk musik och lät musiken spela i bakgrunden. Han önskade att hans kunder skulle känna sig välkomna. De skulle stiga in i affären, känna doft av orienten. Bli bjudna på en bit baklava och en kopp te. Lyssna på musiken och utropa *Shwaie, musica arabiqa!* Bakom ett rött draperi fanns butikens själva inkomstkällor. Tre spelautomater som gav kontantvinst. Olagligt ja visst, men man måste vara realist, tänkte Abu Said.

Första veckans affärer hade gått bättre än väntat. Abu Said var nöjd. Han värmdes på tekannan. Snart var klockan sex och det började bli dags att räkna dagsinkomsten. Det plingade till från ytterdörren. Kunder?

De var fyra stycken. Alla var de unga män. Senare skulle han minnas deras vilda ögon, men han kunde aldrig se deras ansikten. Mörka munkjackor täckte deras huvuden och de hade halsdukar uppdragna över näsan. Yxan, som en av dem höll i, blänkte i luften.

Han bönade och bad. En av dem hade hoppat bakom disken och tvingade honom att öppna kassaskrinet. Abu Said skakade och fick inte upp metallboxen tillräckligt snabbt. Det blixtrade till i luften och en skärande smärta följt av något varmt och pulserande blockerade hans syn. Han hörde också skriket från dörren.

Det var en ung flickas skrik.

Sen blev allt svart.

Ylva stod i rulltrappan och försökte ringa Dina samtidigt som hon funderade på vad hon skulle laga till middag. Hon skämdes över sig själv. Tokkärning var vad hon var. Inbilla sig att någon flirtade när han i själva verket ville predika Guds ord för henne. Vad hade mannen som lett så flirtigt mot henne varit? Ett vittne. *Endast ute för att rädda själar?* Ett vackert vittne i alla fall. Han hade säkert framgång i frälsnings- branschen.

Det var mycket folk och trångt. Men när Ylva närmade sig utgången förstod hon att något hänt. *Tystnaden. Den onaturliga tystnaden.* Securitasvakter kom upprusande från rulltrappan och en av dem höll på att välta henne.

Utanför tobaksaffären var det folksamling. Fullständig stillhet. Vid affären satt en ljushårig flicka på knä. Flickan såg oförstående på de solstrålar av blod som häftigt spred sig från hennes arm.

”Jag blöder!” ropade hon med början till panik.

En mörkhyad man och en kvinna med hijab försökte få flickan att lugna sig. Men hon skrek när de närmade sig och försökte vifta bort dem. Blod överallt. Ylva reagerade med magen före hjärnan och trängde sig igenom folkhoppen samtidigt som hon höjde rösten.

”Har ni ringt? Har någon ringt på ambulans?”

”De är på väg”, ropade en kvinna som stod med mobilen i örat.

Det röda flödade i stötar precis som på en vattenspridare. Villrådiga människor såg desperat på varandra de, ville väl men visste inte hur de skulle göra. Första hjälpen instruktionen, som var det första den nya skolsköterskan genomfört bland lärarna på skolan,

spaltade upp sig i Ylvas hjärna. ABC, fan vad stod det för? A-andning, B-blödning, C-chock. Blödning, stoppa. Stoppa nu.

”Ge mig din sjal”, bad hon den muslimska kvinnan. Utan ett ord tog kvinnan av sig sin sidensjal och gav den till Ylva som spände ögonen i flickan och använde all sin övertygelse. Lugnt och mycket bestämt sa hon.

”Jag vet att du är rädd, men jag måste få hjälpa dig, vi ska stoppa blodflödet. Det här kommer att gå bra.”

På något sätt gick hennes ord fram.

Hon fick flickan att sätta sig ner.

”Vad heter du?” frågade hon samtidigt som hon lindade sjalen hårt, hårt, strax ovanför den punkt där blodet forsade.

”Alice ... Alice Ekman”, kved flickan med ynkelig röst.

Någon räckte Ylva ännu en sjal. Chilenaren som hade videoaffären, la sin rock på marken och Ylva fick flickan att lägga sig ner.

Sirenerna närmade sig.

”Vad duktig du är Alice, hur gammal är du?” frågade Ylva samtidigt som hon drog ännu hårdare i sjalen. Blodet spred sig som en mörk fläck i jämn rytm över sjalens yta. Det verkade vara rakt i pulsådern. Vad var det Bahar sagt? Att det tog, fyra och en halv minut innan man förblödde. Hon måste dra hårdare. ”Hjälp mig dra...”, bad hon den mörkhyade mannen. Ylva kände flyktigt igen honom. Han brukade träna med ungarna nere på fotbollsplanen. Mannen tog tag i sjalens andra del och drog. ”Hårdare”, dirigerade hon samtidigt som adrenalinet fick henne att registrera händelseförloppet med iskall klarhet. Hon noterade hur securitetsvakterna band om någon annan därinne i affären och hon hörde hur någon grät av smärta där inifrån. Fokus på flickan igen.

”Bra ... Alice, det här kommer ordna sig, har du din mammas nummer? Vi ska ringa henne, blir det bra?”

Flickans kinder blev allt vitare.

”I mobilen”, grät hon.

Den rosa mobilen stack upp ur bröstfickan på hennes jeansjacka, Ylva fick fram den och såg sig om efter hjälp. En ung tjej satte sig genast bredvid och tog emot mobilen.

”Vad står din mamma som?”, frågade flickan samtidigt som hon började leta i adressboken.

”Mamma”, kved Alice och tappade medvetandet.

Ylva kämpade mot det röda. Den mörkhyade mannen höll ett fast grepp. Han såg ömsom oroligt på flickan och ömsom på Ylva. Hon mötte hans blick. I samma sekund kom två ambulanser. Grönklädda män sprang ut ur bilen och tog över. De nickade åt Ylvas insats.

”Jäklar det har stasat, får se om vi kan rädda armen”, mumlade den ene samtidigt som den andre drog ut båren.

”Ni har dragit för hårt.”

”Det är rakt i pulsådern”, sa Ylva samtidigt som hon drog sig undan. ”Vi hade inget val”, fortsatte hon och blev plötsligt medveten om hur hennes eget hjärta slog.

En polisbil stannade och en kvinnlig polis sprang fram.

”Vet ni vem flickan är?”

”Hon heter Alice Ekman, vi har hennes mamma på tråden”, sa den unga flickan som tagit mobilen och räckte den till polisen.

En manlig polis försökte få bort folkhopan. Med sjungande norrländsk accent bad han dem att skingra sig. Ylva skakade i hela kroppen.

”Vi tar över nu”, sa polisen vänligt. ”Är du vittne också?” frågade han Ylva. Hon såg först oförståande på honom medan bilden av mannen i tunnelbanan med Nya testamentet for förbi i hennes huvud. *Vittne?* Polisen såg henne rakt i ögonen och så kopplade hon vad han menade, hon skakade på huvudet.

”Prata med honom”, sa hon och nickade mot den mörkhyade mannen som hjälpt till. ”Jag kom efteråt.”

”Du gjorde ett bra jobb”, log polisen mot henne. Han hade fjällblå ögon.

Flickan lyftes upp på båren. Från affären bars den andra båren ut med en gnyende tobakshandlare. Abu Saids ögon och huvud var täckt av ett blodfläckigt tryckförband.

Ylva drog sig bakåt. Hon hade handlat hos honom, pratat med karln. Stackaren, han hade ju nyss tagit över affären.

Kvinnan som gett henne sin själ grät. Ylva orkade inte tilltala henne men log lite. Hon längtade desperat hem.

Trottoaren var täckt av blod och den orientaliska soffan var omkullvält. *Som i mitt hemland* hade Abu Said förklarat då han ställt ut soffan. Ylva suckade. Visst, som en jävla Bagdadbomb tänkte hon och kände hur kräkreflexen tryckte på i halsen.

Hon mådde illa då hon gick ner mot centrum. Tänk om hon dragit för hårt? Tänk om de måste amputera armen. Vad hade hon kunnat göra? Det måste ha varit kroppspulsådern så som blodet störtat fram i vågor. Tänk om hon inte råkat höra sjuksköterskan som skrikit över de förstörda plastdockorna, då hade det inte blivit någon första hjälpenutbildning. Det hade

varit så nära att Ylva missat kursen, sorterat bort den som allt annat. Då skulle hon varit lika lamslagen som alla andra utanför affären. Vad var det Bahar sagt? *Jag lovar en dag ska ni få nytta av att kunna det.* Om inte om.

Ylva passerade grillkiosken och torget. Hon gick in i tunneln mot Lagaplan och strax efter såg hon blodet på sina händer och sin jacka.

Illamåendet vällde upp i henne. Hon kräktes mot ett träd.

Långt från himmelen ned under jorden i grottliska mullvadsgångar, utsprängda i berggrunden och dekorerade av konstnärer, gick tunnelbanetåget mot Akalla. Toto tyckte om blå linjen, färdsträckan från Fridhemsplan var som en vaggande parentes i tiden. Människornas trötta ansikten och sorger gjorde ont i henne. Hon brukade fantisera om dem men just denna dag var det som om hon såg klarare än vanligt såg människornas öden skrivna över deras pannor. Det var som om hennes intuition förvandlades till vetenskap. Hon såg männen som med fårade händer arbetade dubbelt för att kunna försörja sina familjer både i Sverige och i moderlandet. Hon såg kvinnan som hade fem barn och ett till på väg. Hon såg de tonåriga flickorna som levde dubbelliv med slöja och kort kjol. En pojke med rödblanka ögon fick henne att tänka på sin son Josef där hemma. Tanken gjorde ont att hon sköt bort den. Kanske var Josef bara förkyld. Man kunde få röda ögon av förkylning också.

Tunnelbanan skakade stillsamt. Redan vid Stadshagen slöt hon ögonen och sedan bad hon till Gud, hela vägen till Akalla. *Käre Fader läk människornas själar. Trösta de gråtande, lindra deras plågor. Ge mig kraft nog att hela där jag kan. Vår jord är alldeles för fylld av smärta. Hur har det kunnat gå så här?*

Hennes huvud dunkade rejält då hon haltade fram ur tunnelbanan. Vart hade den fantastiska styrkan som hon stundtals känt under dagen tagit vägen? Vid Akalla torg köpte hon lite tomater och lök. Det kunde ha varit billigare. Hon borde åka till Rinkeby snart och handla. Kanske kunde hon få Josef att hjälpa till, om de tog båda rullvagnarna kunde hon passa på att köpa ris och olja också. Vad var det svenskarna brukade säga, *dramatenvagnar*, som den stora teatern.

I köket på Porkallagatan 22 i Akalla luktade det nygräddat bröd. Toto hade bakat ända sedan hon kom hem. Jannique satt vid matbordet och hängde över sin biologibok. Hon hade hörlurar på sig. Fullständigt omedveten om omvärlden nynnade hon sporadiska fraser. Josef satt i ett hörn av köket skyddad av sin mobil och knappade långsamt på den som om han var i koma.

Att mätta två tonåringar på en städerskelön var svår matematik. Toto bakade ut brödet och tänkte på predikan som pastorn haft i söndags. Han hade talat om att ha tillit till Gud även då det är som svårast. Att minnas att man faktiskt inte är ensam i livet fast det kan verka så och sedan hade han berättat den gamla historien om fotspåren i sanden. Hur en man haft Gud vid sin sida hela livet men när det var som svårast hade han bara sett ett par fotspår i sanden och trott att han var ensam. Toto försökte komma ihåg vad Gud svarat, då mannen beklagade sig. *När du bara såg ett par fotspår - då bar jag dig.* Själv kände hon sig väldigt ensam. Bilden av barnens far for förbi i hennes huvud. Bättre vara fri än fångad av en idiot, påminde hon sig och försökte le för att bli glad. Ibland hjälpte det. Själva leendet släppte visst ut något ämne i kroppen var nyttigt. Lite mjöl på plåten, brödet på plats och skjuts in i ugnen!

”Nu vi äter, dags att duka”, Toto viftade med händerna för att Jannique skulle reagera. Dottern rättade till sina glasögon och tog fram tallrikar, fortfarande med hörlurarna på. Besticken slamrade då hon la dem på bordet och hon smällde extra mycket med porslinet framför sin lillebror som knappt reagerade.

”De förstör sina hjärnor”, sa hon hörlurshögt på patois, creolspråket som närt dem med modersmjölken ”Du ska akta dig annars blir du som de.”

”Lägg av”, mumlade han surt på svenska.

”En haschhjärna, en svamp”, skrek Jannique.

Josef slog efter sin syster som vigt hoppade undan

”Sluta på en gång!” Toto klev fram till sin dotter och slet av henne hörlurarna hårdare än avsiktligt.

”Akta mamma, de går sönder!”

”Du skriker, ha inte dem på när du är bland andra.”

”Varför skäller du på mig, det är han som har problem. Du skäller alltid på mig. Det är inte rättvist.”

Josef gav sin syster fingret, fortfarande med telefonen i handen.

Allt av tålmod och lugn som Toto ägde flög omedelbart sin väg. Hon slog näven i bordet så att det klirrade och såg varnande på sina barn.

”Sluta sa jag!”

”Jag tror inte ens han fattar patois”, mumlade Jannique ”Blatten har blivit svenne!”, sen gjorde hon en grimas mot sin lillebror. ”Viii taalaar sveenska”, fortsatte hon med en retsam imitation av språkkursen *Svenska för Alla*. Kursen som de vuxit upp med. Syskonen avskydde den överdrivet långsamma kvinnorösten som hela deras barndom rabblat glosor ur deras

mammas bandspelare. När andra lyssnade på musik hade deras mor tvingat dem att lyssna på talträning i svenska för invandrare.

Toto strök med pekfingret över korset vid sin hals.

”Nu räcker det, vi ska äta.” Hon satte sig. ”Det här är inte mitt språk, du ska inte reta mig”, sa hon och stirrade argt på sin dotter. ”Nu vi ska tacka Gud för att vi får mat.”

Jannique himlade med ögonen.

”Du hackar alltid på mig säg till Josef istället.”

Toto låtsades inte om hennes kommentar. Josef hade varit yngst då de kom till det nya kalla landet. Han hade bara varit tre år. Toto hade envisats med att försöka tala det nya språket hemma så att hon själv och barnen skulle lära sig fort. Barnens far lärde sig aldrig, han tjurade konstant i det nya landet och tyckte det var för kallt. Kanske var det därför han hade rest till Paris efter ett halvår för att sedan sluta höra av sig.

”Vet du vännen”, sa hon till sin son på svenska. ”Din syster har rätt. Du ska inte vara med sådana som röker sådant där?”

Josef skakade på huvudet och såg på sin mor med stora ögon.

”Jag är inte sådan mamma, jag är en bra kille.” Han log mjukt mot sin mor. Hon besvarade lättad leendet och han kastade sig intensivt över mobilens knappar igen.

”Ta bort mobilen nu. Jag önskar jag kan lita på dig. Du får inte göra mama besviken.” Toto fyllde på mjölk i glaset. Det högg till i huvudet igen. Hon såg på sin son. Han tittade snabbt upp men mäktade inte att möta sin mammas ögon och slog bort blicken.

”Vem följer mig till kyrkan på söndag?” frågade Toto

Det blev tyst kring bordet. Tystnaden låg lika tät som bröddoftan.

”Vi ber”, sa Toto och knäppte händerna.

Gode Gud välsigna maten och ge oss styrka. Amen

Ur gas och stoft föds hela världar. I en tillfällig symbios roterar jorden runt solen i ett försök att undgå sitt öde där den ska omvandlas till en röd jätte och sluta som en vit dvärg. Denna kväll, speglade sig i azur, solljus och stjärnor som annars var fördolda. Och över Bagarmossen blåste kall nordanvind.

Varför fanns det så mycket skit i världen? Rånet i centrum gjorde henne oerhört ledsen. Det var som om allas godhjärtade försök bara trampades på. Ylva hade besökt Abu Suids tobak, köpt ostbågar flera gånger och sett hans ansträngningar att göra en butik utöver det vanliga.

Man ska känna sig välkommen som i mitt hemland. Vad var det för skitungar som gav sig på små företagare i förorten. Varför rånade de inte NK istället?

Redan i farstun till Byälsvägen slog doften av kanel och svavel mot dem. När Ylva kom ut på tvåan var lukten så stark att hon nös tre gånger på raken. Längst bort på loftgången kunde hon se att dörren till grannen var öppen. En enorm svart pudel låg i dörröppningen och såg stint på henne. Ylva sneglade försiktigt in i lägenheten då hon gick förbi och noterade att golvet blänkte.

”Hallå?” ropade Ylva, samtidigt som hon gick förbi. Men hon fick inget svar.

Pajas kom rusande i ett överfall av ömhetsbetygelser då Ylva öppnade sin egen dörr. I vardagsrummet låg Noa på den stora mörkröda soffan och zappade. Över sig hade hon den mexikanska bomullsfiltens i starka färger. Chipsen som hon glufsade i sig smulades sönder över allt det gula, turkosa, röda och rosa. De stora sidenkuddarna i guld och lila hade hon slängt på golvet.

”Hallå, vad blir det för käk?”, ropade Noa men ögonen blev tefatstora på då hon fick se sin blodiga mamma. ”Herre Gud, vad har hänt?” Hon satte sig tvärt upp i soffan.

Ylva började snörvla igen. Ansiktet var redan randigt av maskara. Det torkade blodet på jackan bildade brunröda osymmetriska stjärnor.

Orden fastnade i halsen och hulkande sjönk hon ihop i en liten hög på golvet. Pajas slickade henne i ansiktet och viftade på svansen. Liten och ynkelig blev hon omedelbart omfamnad av sin yngsta dotter som just gått igenom en metamorfos från trött tonåring till Florence Nightingale. Ömt blev Ylva nerstoppad i ett rykande hett bad, med en stor whisky vid sin sida.

Från köket slamrade sedan grytorna. Det var inte ofta som Noa lagade mat och köket blev alltid överbelamrat med smutsiga fat, lökskal i diskhon och ketchupkladd på spisen då hon härjat där, men synder glöms lätt i saftig doft av smör, oregano och tomat.

Badvattnet värmdes skönt. Men trots hettan nådde det inte riktigt in i Ylvas värkande leder. Filmen från torget hade fastnat på replay på hennes näthinna. Hon bestämde sig för att låta tankarna gå in i händelseförloppet en gång för alla och noga tänka igenom det för att sedan kunna radera det från hårddisken. Men orden *det har stasat*, ekade i hennes huvud och bilden av blodet i Abu Sids ansikte spelades upp som en hackande dvd. Tänk om han aldrig mer skulle kunna se? Tänk om han inte ens överlevde? *Herregud, mindfulness! Håll kvar tanken. Lugn andas.* Hon såg scenen från tunnelbanan upprepas med mannen som lett mot henne så varmt och bibeln i hans hand. Ylva sjönk ner med huvudet under vattnet. Mannens leende,

hon som hade trott att han gillade henne, när det enda han ville var att berätta om Jesus. Jesus Christ vilken loser hon var. Trötthet, åh denna trötthet.

Vattnet sköljde över hennes ansikte. *Fy fan vad hemskt, men jag har i alla fall barnen.* Mitt i allt elände levde hon faktiskt i en swimmingpool av kärlek. I hennes egen uppväxt hade moraklockan tickat ödsligt om vintrarna. Mamma med sitt röda huckle som satt framför tv:n och tittade på testbilden. Mormor som aldrig hade tid och gömde sig bakom hushållsarbetet. Hade det inte varit för morfar skulle livet varit förfärligt. Morgon och kväll hade Ylva kämpat med sin barnsliga träning och längtat till cirkusen. Tänk att hon på fullt allvar legat och tryckt in sig själv under ett skåp för att vidga höftens rörlighet. Sanslöst, allt för lite uppmärksamhet. Barn har inga gränser. Men det hade fungerat och somrarna hos pappa blev allt längre. Varje höst hade mammas ögon blivit allt mer inåtvända. En förnimmelse av kyla drog över Ylva och hon skakade till. *Man ska inte känna kyla då man tänker på sin mamma. Hon svek mig. Hur kunde hon?* Ylva doppade huvudet i vattnet. Dina och Noa var hennes kraftkälla. Även om de var röriga och det rullande demokratiska schemat av matlagning, städning och familjeråd alltid sprack, så hade hon i alla fall sina älsklingar. Båda tjejerna hade så mycket i skolan så de var förlåtna, det var tufft att vara ung. *De ska aldrig känna kyla från mig.* Dina tränade fotboll fem dagar i veckan, sådant tog på krafterna. När hon väl kom hem, föll hon fnittrande ihop i en hög av trötthet. Ylva brukade få dra av henne skorna precis som då hon var en liten flicka. Och som Noa dansade sig fram genom livet, det var väl klart att flickan blev trött! Redan som liten hade flickungen snurrat sig fram genom vardagen, skuttat till skolan och hoppat som en jojo ner för trapporna.

Hon fyllde på ännu mer varmvatten. Doft av honung, ketchup och oregano smög på från köket. Ylva sjönk ner med håret i badkaret och lät sitt långa mörkfärgade hår flöda som näckrosblad i vattnet. Det grå trängde sig på i femcentimetersrand från hårbotten. Det var som om färglösheten gick hand i hand med åren. *Man bleknar och blir osynlig, försvinner sakta tills ingen längre spanar in en,* tänkte hon och schamponerade in sig samtidigt som hon försökte visualisera hur all negativ energi från dagen löstes upp i löddret.

När badvattnet runnit ut låg stora hårstrån klumpade längs hela badkaret. Det måste vara cigaretterna och stressen, inte minst den ekonomiska. Fjällblå ögon. Vems var de fjällblå ögonen? Hon såg dem framför sig, de var vackra men hon kunde inte placera dem. Snart skulle hon vara skallig, ännu fetare, totalt utfattig och dessutom senil.

Ylva gick ur badrummet. Vems var de blå ögonen?

Blå låg kvällshimlen över Södermalmstorg. Dina lyckades precis tajma Skarpnäckståget. Dörrarna slog igen bakom henne. Den stora svarta trunken slängde hon på golvet och sen kastade hon sig utslagen ner på ett säte och lutade sig mot tunnelbaneväggen. Blundade. Tunnelbanan luktade sunk och svett. Men det gungade behagligt som en vaggga. Snart skulle hon vara hemma.

Plötsligt kände hon sig iakttagen. Fast hon blundade kände hon de isande vibrationerna rakt in i sin hud. Då hon öppnade ögonen kunde hon fastlägga exakt var de kalla vibrationerna kom ifrån. Ungefär som när hon spelade match och kände en anfallande motståndare i ryggen. Men den här gången var det inte bollen som var målet utan hon själv. Var kom det ifrån? Hon försökte känna med magen. Några säten framåt, där var det, lite till vänster. Hon sneglade mot tunnelbanefönstret, men såg ingen. Inte titta, sa hon till sig själv. Rädsla luktar. Inte titta. Istället fibblade hon upp mobilen och passade på att samtidigt snegla under lugg. Tre säten längre bort satt en man i yngre medelåldern och stirrade på henne. Det var något bekant över honom. Hon hade sett honom förut, men kunde inte placera var. Mobilen hade slocknat igen, hon tryckte på on men den reagerade inte. Dina kände en växande irritation. Fick upp batterilocket, tog ut batteriet och gned det mot sin svarta träningsbyxa i nylon för att skapa elektricitet. Så satte hon i det i det igen. Tryckte på *on*. Tack och lov, där kom ett svagt blinkande på displayen. Hon knappade in ett meddelande med rasande fart. *Gullmarsplan nu, möt mig i Bagis*. Send. Ingenting hände. Ingenting hände med den jävla mobilen. Mannen stirrade fortfarande. Det var tydligt att han riktat in sig på just henne. Varför? Hon rynkade sina mörka ögonbryn, kliade sig besvärat bakom örat och försökte igen. Stängde metodiskt av telefonen, tog ut batteriet, gned det frenetiskt mot byxan, nu med svettiga händer. *On*. En blinkning, nu väntade hon en stund och försökte med nytt sms. *Pling*. Den förbannade telefonen stängdes av igen. Helvete.

Hon passerade Gullmarsplan. Fortfarande fanns det folk i vagnen. Hon kände hans blick. Sneglade under lugg mot honom. Hans ansikte var lätt ärrigt. Tunt råttfärgat hår. Jeansjacka. Vad stirrade han på? Varför just henne?

Ett helt gäng klev av vid Skärmarbrink. Nu var det bara hon, en blonderad fjortis med sin överspacklade morsa och tre män med muslimska mössor kvar. De pratade något som liknade turkiska. Hon öppnade batterilocket igen. Blåste lite i telefonens innanmäte. Torkade med tröjärmen, gned batteriet mot byxan. Händerna darrade lätt. Låt inte vargen lukta din rädsla. Hon tryckte på locket och försökte trycka på *on* igen. Displayen blinkade. Dina kunde känna att mannen log. Inte med en min visade hon att hon kände hans blickar. Men människor är precis som djur, de vet. Hon väntade lite, fingrarna for över knapparna *Skärmarbrink nu, möt*

mig i Bagis. Hon tryckte på send. Det tog evigheter. Pling. Tack gode Gud, det fungerade, tänkte hon, försökte se avslappnad ut och lutade sig mot tunnelbaneväggen igen.

Krystallkronan glimrade mot de handmålade gröna väggarna i köket. Noa hade tänt tre ljus i den.

”Har du hört av Dina”, undrade Ylva och satte sig vid köksbordet.

”Det är nåt fel med hennes mobil”, sa Noa och hällde upp en stor rykande portion spagetti till sin mamma. ”Men det är måndag så hon har väl träning.”

Ylva tog en slev sås och en stor klick smör som hon lustfyllt såg smälta i den rykande spagettin. Sen grabbade hon tag i ketchupflaskan och gjorde en stor smiley av rött på sin tallrik, samtidigt som hon sände en ond tanke till flickornas far. Hur i helvete kunde man gå och skaffa en *ny* familj och bara strunta i de döttrar man en gång bytt blöjor på och vaggat? Han som brukade skryta vitt och brett över vilka självständiga döttrar han hade. Omskrivning för att han inte längre engagerade sig och att de för länge sedan slutat be om hjälp, det var precis var det var. Inget annat. Hon gjorde horn på smileyn.

”Har du hört något av pappa?”, frågade hon så snällt hon kunde.

Noa svarade med pokerfejs. Väl medveten om sprängladdningen som låg gömd under sin mors röst.

”Nej, men kolla med Dina om du vill veta.”

”Borde hon inte vara klar snart?” Ylva checkade av sin mobil. Inga meddelanden. Den karvande oron igen. Musklerna på spänn. Skärpning. ”Hade du en bra dag gumman?” frågade hon med lätt tonfall och fortsatte äta.

Noa nickade.

”Helt okey, dig frågar jag inte ens ... du var väl i helvetet som vanligt?”

”Nedre delen, purgatoriet.”

De slevade i sig mat med tomt stirrande blickar framför sig. Ylva började skratta.

”Tjugofem tuggor”, sa hon med mat i mun så att den söndertuggade spagettin i munnen blottades. ”Tugga ordentligt och var mindfull!”

Noa tittade äcklad på blandningen i sin mammas öppna mun.

”Ät med stängd mun mamma, åh, du är ett barn.”

”Jag bara retas, du såg så allvarlig ut.”

Det plingade till i Ylvas mobil. Noa reste sig och kollade den.

”Tio minuter”, sa hon ”Orkar du, jag har läxor?”

Ylva kände hur axlarna slappnade av flera centimeter. Tack och lov, flocken snart samlad. Hon reste sig tuggande.

”Jag går, det känns bättre nu.” Hon skyndade ut i hallen och slängde på sig joggingkläderna. Pajas gnydde och sprang svansviftande mot dörren. Hon tittade hoppfullt på sin matte med sina stora bruna ögon.

”Såg du att de tagit bort fisken, där nere?” frågade Ylva samtidigt som hon snörde på sig joggingskorna.

”För djävligt, det var ju konst. Att inte något fint kan få vara kvar”, ropade Noa efter henne.

Jezebel stod på balkongen och rökte. Hon hade full uppsikt över fotbollsplanen och kunde se rakt in i köken på lägenheterna i huset mitt emot. De grå betongkubernas loftgångar var orangeröda. Smaklöst. Mellan hennes eget balkongräcke och väggen hade en stor spindelhona vävt en kraftfull väv. En liten nyckelpiga hade just fastnat i den.

”Respekt”, mumlade hon och log hånfullt. Väl medveten om Universums lagar: Gammelmor spindel väver skeendets trådar. Hennes döttrar på jorden jagar aldrig, de väver som hon, men en helt annan sorts trådar. När deras vävar är tillräckligt stora och fyllda av matrester gör de sig beredda. Då lockar honan på hannen. Låter honom betäcka sig och när han utmattad fullgjort sitt värv äter hon upp honom, men bara för att ge näring till sina barn.

Glöden från Jezebels cigarett lyste i halvmörkret. Stjärnorna växte fram på himlavalvet. Röken rörde sig sakta mot vinden. Från loftgången hördes stegen från Ylva och hunden. Jezebel suckade belåtet, hon blåste sakta ut röken i ringar mot höstkvällen. *Don't let her die as a virgin.* Ur skuggorna vid träden lösgjorde sig den bruna katten.

”Nästa station Kärrtorp. Next Stop Kärrtorp.” Tunnelbanans Europaanpassning ekade över vagnen. Dina blev lika irriterad varje gång hon hörde det. Hade SL storhetsvansinne? Trodde de att passagerarna var idioter?

Fjortisen och hennes mamma gick av. Dina sneglade mot gubbjäveln som satt kvar och stirrade. Var hade hon sett honom förut? De tre turkiska männen satt också kvar. En av dem noterade den tysta terrorn. Dina kunde känna att de talade om den obehaglige mannen och såg åt hennes håll. Varför var det så långt mellan Kärrtorp och Bagarmossen?

Tack och lov hade hon hamnat i sista vagnen, den närmast tunnelbaneuppgången. I *Handbok för streetsmarta tjejer* hade hon läst att det var smartast att se till att man placerade

sig längst bak – efter alla andra som steg av så att man inte själv skulle bli förföljd. Men Dina brukade göra precis tvärt om. Hon placerade sig så nära utgången som möjligt så att hon skulle få så mycket folk bakom sig som möjligt. Chansen var större att fler skulle mot Byälsvägen och att en potentiell våldsman inte skulle få chansen att vara i fred med henne. Bara tanken på att gå själv i mörkret fick henne att må illa. Det var väl okey när hon hade pepparsprayen med sig men just nu låg den någonstans bland kläderna på golvet i hennes rum. Hon skänkte en tacksam tanke till sin hönsmorsa som ständigt väntade, vaktade och hämtade. Hade hon fått svar? Hon kollade mobilen. Den hade dött.

Karlavagnens sju stjärnor vilade stadigt på sitt himmelstäcke över norra halvklotet och blickade ner över Bagarmossen. Ju mer mörkret lade sig över kvällen desto starkare lyste himlakropparna. Fullständigt omedveten om stjärnornas sken stod Emili Andersson i badrummet och bättrade på med mascaran som hon lånat av sin mamma. Det blev lite klumpigt. Att det skulle vara så svårt att få ögonen snygga. Hon hade läst på i Veckorevyns sminkskola, men det ville sig inte riktigt. Varje morgon stod hon vid spegeln och kämpade för att få det snyggt. Det var inte alla tjejer i 7:an som sminkade sig ännu. Bara de som räknades. Emili putade vampigt med munnen, blinkade till sig själv och målade ett ordentligt lager rött med läppglans över. Hennes nyblonderade hår var lite torrt i kanterna. Morsan hade blivit tokig då hon sett resultatet men Emili var nöjd. Hon tyckte själv att hon såg lite ut som Nicole Richie.

”Är du inte klar snart?” frågade hennes lillebror Emil. ”Jag måste borsta tänderna!”

Emili släppte in honom. Han pallrade sig upp på den blå plastpallen och sträckte sig mot tandborsten. Hon hjälpte honom med Bamsetandkrämen innan hon satte på sig de stora örhängena som blixtrade med sitt blingbling mot badrumslampan.

”Va fin du är”, sa han beundrande med tandkrämen rinnande. Hon rufsade om hans hår.

”Kom nu så läser vi saga”, ropade mamma från vardagsrummet.

Emili tog på sig de högklackade stövlarna och vislade på Tinker Bell som kom skuttande med sin rosa rosett lite på sniskan.

”Vad du ser ut! Inte måste man spöka ut sig så för att gå ut med hunden?”, kommenterade hennes mamma.

I vardagsrummet klättrade Emil upp i mammans knä. Han gosade in sig och fick en filt över sig. Emili gav dem en slängkyss.

”Kommer snart”, sa hon och tog det rosa kopplet med blänkande strass i sin hand.

I hallen hängde hennes röda midjekorta skinnjacka och hon kontrollerade att paketet med mintsmakande Look och munsprayen låg i fickan. Mamma skulle bli galen om hon fattade att Emili rökte. Från vardagsrummet hördes mammas mjuka röst. Rödluvan i kväll igen. Han var för söt Emil, samma saga skulle han höra om och om igen.

”...hon skulle gå med mat till sin mormor som var sjuk. Rödluvan tog på sig sin fina röda kappa, hon kände sig så fin... men skogen låg mörk och stor framför henne...”

Emili knäppte på Tinker Bell den lilla höstkoftan i vitt och guld, lyfte upp henne i famnen och gick ut.

”Nästa station Bagarmossen. Next stop Bagarmossen.”

Dina avvaktade till tåget stannat, kanske kunde hon finta idioten. De tre turkiska männen visade ingen tillstymmelse av att gå av. Inte heller gubbjäveln. Hon grabbade försiktigt tag i sin trunk och väntade. När dörrarna redan öppnats och varit öppna några sekunder kastade hon sig upp från sätet, som om hon glömt bort sig och skyndade sedan tvärt ut. Hon var nästan helt säker på att mannen gjort samma sak. Bakom sig hörde hon tunnelbanan starta, därför kunde hon inte avgöra om det hördes några steg. Hon tog rulltrappan i dubbla kliv. *I handbok för streetsmarta tjejer* hade hon läst att man skulle sätta upp håret, så att det inte var greppvänligt. Helst skulle man vara helt snaggad. Men Dina gillade sitt långa hårsvall. Nu dividerade hon mellan att tappa tid på att sätta upp håret och ta sig upp för trappan snabbt. Kring handleden bar hon gummisnodden som hon haft på träningen. Då hörde hon det tydligt. Steg. Bestämda steg, med långa kliv. Han hade gått av. Han var efter henne. Det avgjorde saken.

Utanför Byälsvägen 22 stod ett gäng killar. Ylva kände igen dem, de brukade flyta över Bagarmossen som ett hotfullt orosmoln. En förortsarmé med skiftande kulturarv i förenad uniform av baggyjeans, kepsar och träningsjackor.

Grabbarna stod precis vid den plats där fisken prytt väggen, de talade upprört om varför den var borta, rökte, svor och sörjde. En av dem höll på med något som han dolde bakom ryggen då Ylva dök upp.

Ylva nickade mot dem, yrkesskadad från skolan insåg hon vikten av att göra sig till subjekt så fort hon såg en hoper tonåringar. Det gjorde sig lättast genom en isbrytande kommentar.

”Visst är det tråkigt att den är borta?”

Killarna stirrade på henne men verkade sedan slappna av.

”Jag ska ringa Stockholms hem i morgon och fråga vad de tänker med”, fortsatte hon oberört.

”Säkert arslet”, sa en mörk kille. Hon hade sett honom förut. Han såg hård ut i ögonen. Av någon anledning förknippade hon honom med barnsoldater.

”Det var en R.I.P. Man tar fan inte bort en R.I.P.” sa en kort, ganska tjock kille som såg ut att ha turkiskt ursprung.

”Jag håller helt med dig, jag ska ringa”, sa Ylva och lockade hunden till sig. ”Så återkommer jag till er när jag vet, okey killar!”

”Det e chill tanten”, hörde hon bakom sig då hon skyndade ned mot den tomma fotbollsplanen. Tanten! Hon tittade på klockan och såg att tiden gick. Dina skulle få gå en liten bit själv, det var nog inte hela världen.

Fotbollsplanen låg mörk och tom, vid sidorna kantades den av träd. Luften kändes kall och bet i hennes kinder. På den ena sidan av planen lyste hundratals kvällsfönster från miljonprogrammet. Vad tänkte politikerna då de byggde Byälvsvägen? De hade kunnat göra något vackert men åstadkom identiska gråa hus med orangea loftgångar. Någon gång i mitten av sjuttioalet hade varje hus haft en egen väggmålning. Idylliska målningar, lekande barn och blomsterängar. Ett försök att ge varje hus en egen prägel som istället blivit ett hån mot betongens invånare i stil med; nu lurar vi er allt att det är mysigt här. Konstverken hade för länge sedan bleknat eftersom ingen brytt sig om att reovera dem. Tänk om ungdomarna kunde få fria händer att göra egna målningar istället? Fastighetsägaren kunde bjuda på färgen. Ylva förstod sig inte på stadsplanering. Ingen gick på den upplysta gångvägen, istället befolkades stigarna i skuggan av träden och den mörka fotbollsplanen. Gruset knastrade för varje fotsteg hon tog och hon var nästan över på andra sidan då hon noterade en mycket ung, blonderad flicka med en Chihuahua under armen. Flickan kom ut från en av portarna vid Emågatan. Pajas bevärdigade dem inte med en blick, hon hade börjat lukta efter något intressant i luften och tittade nu rakt in i skuggorna med spetsade öron.

En tom plastpåse flög över det öde torget, vid Bagarmossens Centrum. Endast några fyllon skralade vid Restaurangen. Dina gick med mycket långa bestämda steg. Hennes hjärta klappade. Inte låta honom känna att hon var rädd. Hon kisade bort mot tunneln till Emåplan. Hoppades att mamma skulle dyka upp med Pajas. Men där var helt tomt.

Hon skyndade sig över torget. Sneglade bakåt. Där var han. Han gick med stora slängiga steg efter henne. Hon började småspringa. Hjärtat gick som en bormaskin mot hennes bröstorg.

Hoppas, hoppas att någon är ute, tänkte hon då hon småsprang genom tunneln. Men Emåplan var helt öde. Skuggorna låg mörka över gatan. Bilar var pryddigt parkerade på rad och höstlöven dansade över den blänkande gatan.

Hon kunde höra hans steg nu. Vad snabb han var, som ett flåsande vilddjur blev han ett med skuggorna. Det kändes som om han var överallt och helt nära, som om han skulle kunna sträcka ut handen och fatta tag i hennes axel. Hon greppade med fingrarna efter sina nycklar i jackan. Formade portnyckeln som ett spetsigt vapen i handen.

Den bruna katten lösgjorde sig ur skuggorna och gick ut på fotbollsplanen. Väsande spände den sina gröna ögon i Pajas och spände ryggen till en båge. Ylvas blick gick mot klappret från den blonderade flickan med hunden, flickebarnet måste ha väldigt högklackade stövlar. I samma sekund som Pajas tog ett språng mot katten vaknade Ylva till liv och fick tag i tikens svans. Katten försvann med ett jamande och Ylva föll framstupa efter hunden, rakt ner i gruset. Det sved i knäna. Hon blev stående på alla fyra med Pajas i ett stadigt tag. Hur hamnade hon här? Var fanns hennes grace och akrobatiska smidighet? Jävligt långt bortom de 78 kilon hon bar på, den saken var klar. Sakta reste hon sig och borstade av benen.

Långt borta hörde hon det försvinnande stegen från den unga flickans klackar. Vansinne att gå så utstyrd i mörkret, tänkte hon och såg efter den magra gestalten som försvann mot gångvägen.

Hon kopplade Pajas. Av katten syntes inget spår.

Karlavagnen lyste över Dina Svensson. Gatlyktorna lyste över den asfalterade gången och Emågatans fönster lyste varmt. Dina skyndade mot trapporna som förband Emågatan med Fotbollsplanen. Hon tog det första trappsteget då hon kände hans doft och flämtning i sin nacke.

”Vänta lilla fröken”, viskade han med hes röst.

Dina höll nyckeln hårt i handen nu. Han hade ätit vitlök. Om jag vänder mig snabbt så överrumplar jag honom. Det är bättre än att han ger sig på mig, tänkte hon. Adrenalinet steg och hon lyfte sin högra hand med nyckeln ur fickan.

I samma stund såg hon en välbekant gestalt och en stor hund komma mot henne.

”Mamma här är jag!” skrek Dina.

Och Pajas började skälla av glädje.

Jezebel stod kvar på balkongen. Hennes utsikt över fotbollsplanen, gången mot Emågatan och trädskuggorna var god. Intresserat hade hon följt Ylvas steg, sett den unga flickan med alltför höga klackar. Hennes näsborrar vittrade. Hon såg Ylva falla på alla fyra och log, men då Ylva reste sig snabbare än förväntat och började gå mot valvet till Emågatan växte en rynka i Jezebels panna, betänksamt nickade hon och tog ett djupt bloss innan hon slängde fimpen ut i mörkret. Dess glöd gav ett gnistrande rött spår i höstluften. I valvet mot Emågatan framträdde gestalten av en ung springande kvinna. Hon blev fullt synlig i gatlampan. I hennes följe kom en storväxt man. Han stannade till i skuggan men klev aldrig in i ljuset. Jezebel lät den sista röken sippra ut mellan sina blodröda läppar. En varm vind lyfte rökpusten, den rusade bort över träden, över fotbollsplanen och svepte in i mannens ansikte, rakt upp i hans näsborrar.

Stjärnorna gnistrade i septembernatten, deras speglingar från solens eld beströdde jorden. Från kristallkronan i Ylvas kök, stänktes darrande regnbågar på den grå loftgångens damm.

Dina slevade i sig spagetti från jätteportionen på sin tallrik. Ylva och Noa satt som livvakter med varsin ångande kopp kamomillte tätt intill.

”Jag kanske bara inbillade mig”, sa Dina mellan tuggorna. ”Ibland kan hjärnspökena dra igång. Då du kom mamma, var han ju inte där längre.”

Noa tog en stor klunk te, hon såg orolig ut på ögonen men försökte skoja.

”Ja man måste ju inte vara paranoid för att känna sig förföljd.”

Ylva blängde irriterat på sin yngsta dotter och klappade sedan partiskt Dina på huvudet som om hon varit ett mycket litet barn.

”Älsklingen, du måste tro på din känsla, du brukar inte inbilla dig saker. Det är så mycket drägg därute och om man inte litar på sin känsla vad ska man då lita på?”

Dina nickade hennes mörka ögon brann av upprördhet och kinderna flammade röda. Hårknuten gav henne en viss dignitet, som om en grekisk tempeldanserska tagit sig fram ur avlägsen DNA. Ylva fyllde på mer mjölk i hennes glas.

”Jag gillar frisyren i alla fall, lite makeover så där”, log Noa. ”Du ser definitivt äldre ut, snyggare.”

Det lättade stämningen i köket. Men Ylvas oro hackade henne fortfarande i huvudet. Tack och lov att hon hämtat sin dotter. Om inte om.

”Vi måste fixa din mobil, hjärtat. Jag har inte råd att köpa en ny just nu, men jag kan ta din gamla till en reparatör i morgon. Om jag inte ringer och frågar pappa förstås.”

”Nej!” skrek flickorna unisont.

Dina vände ner ansiktet och stirrade i tallriken. Men Noa spände ögonen i sin mor.

”Du ringer inte, ni blir bara osams. Om någon ska ringa så är det jag”, sa hon bestämt.

”Eller jag”, bröt Dina in ”det är ju faktiskt min telefon det handlar om.”

”Jag frågade bara”, sa Ylva och kände sig överkörd. Varför försvarade de alltid Johan? Han var ju en knöl.

”Vi skiter i det, en reparatör blir bra”, mumlade Dina.

Fan också. Andas djupt, inte säga ett jäkla ord om det där svinet. Inte ett ord, jag ska vara helt tyst.

”Det är klart jag kan ringa er pappa, vi har faktiskt gillat varandra en gång i tiden. Hade vi inte gjort det så skulle inte ni finnas. Så det så.” Ylva ångrade orden i samma stund som de forsat ur hennes mun.

Döttrarnas mördande tystnad. Att hon aldrig kunde knipa.

”Ni kunde inte komma överens om någonting. Inte ens om våra namn.” sa Dina till slut.

”Vadå, vad är det för fel på era namn nu? Det är fina bibliska namn.”

Dina såg stillsamt på sin mamma och sköt tallriken ifrån sig.

”Du är så jävla dum mamma. Stark biblisk kvinna javisst, men jävligt trist story. Våldtagen och styckad, härlig typ att bli namngiven efter.”

Över Porkalagatan i Akalla lyste samma stjärnor som de över Bagarmossen. De mörkröda husens skuggor föll över promenadvägarna. E4:ans ihärdiga brus låg som en matta över nattens stillhet. När lampan var släckt och natten klar knäböjde Toto som vanligt. Hennes tankar gick till släktingarna i Port au Prince och David den lilla brorsonen som förlorat sina föräldrar. Hon hade skrivit till Migrationsverket för att få ta honom till Sverige men det hade blivit avslag igen. Om hon inte köpt så dyra tomater hade hon kunnat lägga undan några kronor till honom. Toto gäspade för säkert hundra gången denna kväll och knöt sina händer. Dagen var förvirrad. Migränen hade knackat på dörren men inte klivit in. Endast en hackande huvudvärk malde mellan tinningarna. I mörkret fladdrade ljusskenet. Var det migränaura eller det flimmer hon brukade känna då någon av de hädangångna gav sig till känna? Hon hade alltid känt kraften av något större. Men ibland blev det där stora så stort så att hon nästan, lyftes upp och tappade fotfästet. Tilliten fanns i henne även i de värsta stunderna och hon brukade faktiskt känna tröst. Men det hon upplevt under dagen var något annat. Det var som om något tagit över henne och styrt hennes steg. Något hade funnits där, försvunnit och kommit tillbaka. Nästan som en ängels kraft. Toto Bernhard bad: *Fader vår som är i*

himmelen, svårigheterna i livet tvingar mig att be om hjälp och kraft från Dig, Du som är utanför och större än oss människor. Min famlande och ordlösa bön är den heliga Andens verk i mig. I min bön vänder jag mig till Dig, Skaparen, som gett oss livet. Helgat vare ditt namn.

Ljusskenet trängde sig på. Det flimrade över hela rummet och hon kunde se det fast hon blundade. Hon försökte koncentrera sig på orden i bönen. I hela kroppen kunde hon känna den stora ängel som höll sina vingar över henne. Hon såg den underbara gestalten och förvånades över dess slitna vita vingar. Varför var ögonen så sorgsna? Och hur kom det sig att hon kunde höra sorgen i de miljontals jordiska bönerna? *Jag är den lilla människan som ödmjukt ber till dig om vägledning att göra gott, hela och skapa tröst för människan. Ge mig styrka att räcka till. Jag känner din vanmakt, jag känner människornas förtvivlan och häpnas över att det finns så många tårar på jorden och jag vill göra allt i min kraft för att vara i din tjänst. Amen.*

Hon lade sig i sängen. Ängeln i rummet var kvar, men den såg sliten ut. Aldrig förut hade hon sett Guds ängel så tydligt. Det gjorde Toto ledsen att se dess trötthet.

Hon sträckte ut sin hand och ängeln tog den. Varmt ljus strömmade in i henne. En lång stund såg hon ut mot himmelen och de tusentals strålande stjärnorna. Om hon bara kunde räcka till, räcka till sin familj och räcka till alla de människor hon mötte i sin vardag. Innan Toto föll ner i sömnens armar såg hon åter blodet i papperskorgen och den enorma sorg och smärta som omgav det.

Stjärnor, stjärnor, stjärnor, namngivna efter myter som bär på berättelser om gudomliga hjältar och livets villkor. Lysande glimtar på en mörk himmel och kalla märkliga vindar med doft av kanel och svavel. Ylva hällde upp sitt andra glas vin och satte sig på balkongen. Sommaren var över. Hon drog jackan hårdare omkring sig och tände en cigarett samtidigt som hon beundrande såg ut över natten. I det ögonblicket valde en stjärna att släcka sitt mångtusenåriga liv. Den föll genom himmelen. Ylva blundade. En fallande stjärna ger en önskning. Som barn hade hon och morfar suttit på berget om hösten och letat stjärnbilder. Han hade låtit henne titta i stjärnkikaren och försökt muntra upp henne. Skillnaden mellan cirkuslivet och den röda stugan med vita knutar hos mormor och morfar orsakade nattliga tårar och längtan. Men varför hade en självupptagen och frånvarande fader varit det som präglat henne mest? Hos mormor och morfar fanns böcker och kanelbullar. Då hon var ledsen berättade morfar om gudar och myter. Spännande historier som var menade att trösta. Ändå grät hon efter en far hon knappt som bara ville träna henne i akrobatik när de väl sågs.

Övningar som nästan alltid kom att sluta i komiska nummer. Hon blev ju aldrig tillräckligt smidig.

När stjärnorna föll över Dalälven och morfar påminde henne att önska, var önsknigen alltid den samma: att bo med sin far i husvagnen och åka med cirkusen hela säsongen. Och mamma, henne orkade Ylva inte ens tänka på.

Från balkongen bredvid prasslade det. Den märkliga lukten blev allt starkare. Någonstans hördes sirener. De närmade sig Bagarmossen. Inte nu igen. Ylva lutade sig mot balkongräcket.

”Vad kan ha hänt?” frågade en hes kvinnoröst från balkongen intill. Ylva såg förvånat dit. Hon hade aldrig tidigare talat med sin granne. Den kvinna som stod där nu påminde vagt om den unga narkoman som bott där. Men det var ändå inte samma kvinna. Kanske en släkting?

”Hej”, sa Ylva.

Grannen nickade till hälsning, även hon hade ett vinglas i handen. Hon höjde det och såg på Ylva med stora gröna ögon. De var nästan självlysande i mörkret.

”Nastrovje! Inget går upp mot en fin Chardonnay så här i förortskvällen!”

Kvinnan lutade sig förtroligt mot räcket. Hon måste vara lång, väldigt lång, det kändes nästan som hon kröp över kanten och tätt intill Ylva som ryggade undan.

”Är du nyinflyttad?”

”På sätt och vis, man skulle kunna säga att jag haft det uthyrt, men nu är jag tillbaka!”

Kvinnan log brett. Hennes hörntand blänkte till, den var av guld. Hon sträckte fram handen. ”Jag heter Jezebel Jones, kalla mig Jizzie”.

”Ylva.”

Kvinnans hand var sval och sträv. Ylva släppte den snabbt och tog en klunk vin, det snurrade till i hennes huvud.

Sirenerna närmade sig. De åkte mot Emågatans södra del. Bort mot gångtunneln.

”Vad tror du har hänt?”

”Det är väl något ondskefullt som vanligt”, svarade kvinnan. ”Det verkar vara väldigt mycket sådant just här. *Pure Evil* i Bagarmossen kanske man skulle kunna säga.” Hon skrattade hest. Hennes i:n var nasala som om hon ville påminna om en svunnen tid i de finare delarna av staden.

”Åh, vad trött jag blir.” Ylva tog en djup klunk av vinet. Bilderna från torget och dotterns rädsla flög förbi hennes näthinna ”Det händer så hemska grejer hela tiden, usch, jag önskar att jag kunde göra något.”

”Som vadå?”

”Få slut på all ondska, städa upp liksom”, gäspade Ylva

”Hur skulle du hinna med det?”, undrade kvinnan leende. ”Du verkar ha fullt upp, barn och grejer.” Hon höjde åter sitt glas.

Ylva mäktade inte svara, blåljusen blev för påtvingande. Hon nickade till hälsning och mumlade ett svagt ”vi ses” innan hon drog sig bakåt mot vardagsrummet. Hon orkade inte se eller höra mer i dag. Känslan av att något riktigt obehagligt hänt var för stark. Fler sirener närmade sig. Blåljusen blinkade snett över fotbollsplanen. De reflekterade sig mot skuggorna som växte och någonstans långt bort skrek en ung kvinna förtvivlat.

